

השבוע

בפתח תקוה

מבית 'קו עיתונות' רשת השבועונים המקומית המובילה והגדולה בציבור החרדי והדתי

בני ברק
ירושלים
פתח תקוה
אלעד
בית שמש
חולון - בת ים
רחובות
צפון
דרום
שרון
חדרה-נתניה

זמני כניסת ויציאת השבת
פרשת ראה

י-ם	18:30	19:47
ב"ב	18:50	19:49
פ"ת	18:32	19:49

להזקת תורה: 073-275-7000
#4261 לקניית השבועון לשלוחה

בס"ד • מופץ בפתח תקוה, גבעת שמואל, שוהם, גני תקוה, אלקנה, שערי תקוה • יום חמישי כ"ח באב תשפ"ב 25/8/22 • גליון מס' 1475 קו עיתונות

רבבות ליון למנוחות את נשיא מועצת חכמי התורה מרן הגר"ש כהן זצ"ל

מראות חייו
הצלם יעקב כהן מגיש:
גלריית תמונות
מחיי מרן זצ"ל
עמ' 18-19

- הרה"ג ראובן אלבז**
מרן שימש
כחומת הגנה
עמ' 10
- ח"כ אוריאל בוסו**
זוכר חסדי
אבות
עמ' 16
- ח"כ מיכאל מלכיאלי**
גאון
בענווה
עמ' 22
- ח"כ חיים ביטון**
אבא של
כולם
עמ' 17
- ח"כ יצחק פינדרוס**
איש
האמת
עמ' 17
- ר"ע ים משה ליאון**
ירושלים
תתן קולה
עמ' 22
- הרב מאיר פנחס**
מנהיג של
דור
עמ' 16
- אבי גרינצייג**
נחמה של
מנהיג
עמ' 20

זכרונות מפורת יוסף

מיוחד: זקן חברי מועצת חכמי התורה הגר"ש בעדני שליט"א בשיחה ל"קו עיתונות" חוזר לכמעט 80 שנות היכרות עם מרן רה"י הגר"ש כהן זצוק"ל | עמ' 4

הרב יהודה חזן מתאר את דגעי הכרידה ממרן זצוק"ל | עמ' 8

חופשה משפחתית ישראלית אמיתית רק ב-

מנרה לודג'

**בית הארחה באוירה קיבוצית
לחובבי הנוף, הטבע והאקסטרים**

חדרי אירוח | ארוחות בוקר | בריכה עונתית | סיורי עשיות | מתחם אקסטרים וטיפוס |

מנרה לודג'

לינה, טיפוס ואקסטרים עם אחיזה בטבע

www.manaralodge.co.il

04-6908198 | 04-6908209

קיבוץ מנרה

אנחנו מתנצלים

אנו בסנפרוסט מתנצלים מעומק הלב על אי הנעימות שנגרמה לכם. בימים אלו אנו מבצעים בדק בית מעמיק ועושים הכל כדי להמשיך ולספק לכם את הירקות הקפואים האיכותיים ביותר, כמו שאנחנו עושים כבר 50 שנה.

אנו מזמינים צרכנים המחזיקים מוצרי שעועית של סנפרוסט, לפנות אלינו ולקבל זיכוי כפול לרכישת מוצרי סנפרוסט.

הלקוחות מוזמנים לפנות למוקד בטלפון: 1-800-282-844 או בכתובת הדוא"ל: Moked@tnuva.co.il

מו"ר הגר"ש בעדני שליט"א בשיחה ל"קו עיתונות":

"בענווה שלו, הוא סירב להיות ראש הישיבה"

זקן חברי מועצת חכמי התורה הגר"ש בעדני שליט"א חוזר לכמעט 80 שנות היכרות עם מרן רה"י הגר"ש כהן זצוק"ל, לימים שבהם ביקש ממרן זצ"ל לעמוד בראשות הישיבה אחרי שעבר להתגורר בב"ב וכיצד ניצח בוויכוח עם חכם שלום זצ"ל לפני 9 שנים על השאלה מי יעמוד בראשות מועצת חכמי התורה

מאת: הרב ישראל מאיר כהן

הקשר בין מרן ראש הישיבה חכם שלום כהן זצוק"ל לבין יבלח"א זקן חברי מועצת חכמי התורה מו"ר הגאון הגדול רבי שמעון בעדני שליט"א, החל לפני כמעט 80 שנה. כתלמידיו של מרן הגאון רבי עזרא עטיה, נקשרה נפשם זה בזה, קשר שנמשך עד ליומו האחרון של מרן ראש הישיבה.

על אף חולשתו הרבה, ביקש הגר"ש בעדני לבקר את מרן רה"י זצ"ל בימים האחרונים, אך עוד בטרם הספיק לבקר חלה הידרדרות מהירה במצבו של מרן ראש הישיבה והוא נתבקש לישיבה של מעלה.

בפני תלמידיו ובני ביתו, תינה הגר"ש בעדני שליט"א את הסתלקותו של רעו וחברו מנעורים שנסתלק בפתע פתאום למגינת לב כל בית ישראל.

הגר"ש בעדני, שנולד בשכונת נחליאל בחדרה, נשלח ללמוד בישיבת גובהרדוק בחדרה ובהמשך עבר לישיבת בית יוסף-גובהרדוק בירושלים, שם היה לאחד מתלמידיו של מרן הגראמ"מ שך זצ"ל. כאשר מרן הגראמ"מ שך עבר לישיבת פוניבז', עבר הגר"ש בעדני לישיבת פורת יוסף והיה לתלמידו של מרן הגאון רבי עזרא עטיה זצ"ל, שם הכיר את מרן ראש הישיבה הגר"ש כהן זצ"ל ואת מי שלימים יאירו את עיני עם ישראל בתורתם ובהנהגתם מרנן הגר"ע יוסף זצ"ל, הגר"צ אבא שאול והגר"י צדקה זצ"ל.

בשנת תשי"ג נבנתה בקטמון פנימייה עבור תלמידי ישיבת פורת יוסף שהתגוררו מחוץ לירושלים, לשם עבר יחד עם מרן

מרן ראש הישיבה חכם שלום כהן זצוק"ל תרצ"א - תשפ"ב

הגר"ש כהן. לאחר נישואיו, מונה למסור שיעורים בישיבה כר"מ בשיעור ג' בישיבת פורת יוסף, לצידו של מרן הגר"ש כהן שניהן כר"מ בשיעור ב' והגר"צ כהן שניהן כר"מ בשיעור א' ולימים ראש הישיבה הקטנה. בתקופה זו, הפנימייה בקטמון הפכה לישיבה בפני עצמה והגר"ש בעדני מונה לראש הישיבה. יממה לאחר מסע ההלוויה, ניא את מו"ר הגר"ש בעדני שליט"א להעלות זיכרונות משחר נעוריו ומימייה הראשונים של הישיבה בשכונת קטמון, בצוותא חדא עם מרן ראש הישיבה הגר"ש כהן זצ"ל. "הכרתי את חכם שלום לפני כמעט 80 שנה", סיפר לנו הגר"ש בעדני שליט"א. "הייתי בחור צעיר, למדנו יחד אצל מורנו רבי עזרא עטיה זכר צדיק לברכה. כשנפתחה הישיבה בשכונת קטמון זה היה בשביל שהבחורים יהיה להם גם פנימייה, שיוכלו גם לאכול ולישון בישיבה כי היו בחורים מחוץ לירושלים. באותו זמן כאשר נקראתי למסור שיעורים ולעמוד בראשות הישיבה, קראתי לחכם שלום שיגיע למסור שיעורים בישיבה. הכל היה בינינו בהבנה הדדית ועבדנו יחד בשיתוף פעולה על כל בענייני הישיבה המשכורת

מו"ר הגר"ש בעדני עם מרן הגר"ש כהן זצ"ל (צילום: יעקב כהן)

שלנו הייתה ביחד". "כמה שנים לאחר שפתחתי את הישיבה", מספר הגר"ש בעדני, "עברתי להתגורר בבני ברק לבקשתו של הרב משה פרדו שהתבקש ע"י החזון איש, הסטייפלער ורבי עזרא עטיה להקים סמינר לבנות ספרדיות. הסמינר הוקם תחילה בביהכנ"ס אור החיים ברח' רבי עקיבא היכן שהיום נמצא הכולל שלנו ורק לאחר זמן עבר הסמינר למשכנו המרווח היכן שהוא נמצא כיום ברחוב עזרא ליד בית העלמין.

"כשעברתי לבני ברק ביקשתי מחכם שלום להיות ראש הישיבה כדי שאוכל להקים מוסדות תורה בבני ברק. בהתחלה הוא לא רצה שאעזוב את ירושלים. בענווה שלו, הוא סירב להיות ראש הישיבה וטען שלבד לא יוכל לעמוד בראשות הישיבה. אמרתי לו שההבדל הוא רק בגיל, כיוון שהייתי מבוגר ממנו בשלוש שנים וכי הוא ראוי להיות ראש הישיבה. הבטחתי לו שאבוא לסייע לו וכך בשנים הראשונות הייתי נוסע מבני ברק לירושלים שלוש או ארבע פעמים בשבוע, אבל הוא היה ראש הישיבה. בסופו של דבר כשהמוסדות בבני ברק גדלו וכבר לא יכולת לנסוע לירושלים, חכם שלום מונה לעמוד בראשות הישיבה וזכה להרביץ תורה במשך

למעלה משבעים שנה".

הגר"ש בעדני מספר על 'הוויכוח' שהיה לו עם חכם שלום זצ"ל. "לפני תשע שנים לאחר שמרן רבי עובדיה יוסף זצ"ל הלך מעימנו, הוצע לנו לעמוד בנשיאות המועצת של חכמי התורה של תנועת ש"ס. היה בינינו ויכוח. אני אמרתי לו: אתה תנהיג והוא אמר לי: אתה תנהיג. וכך במשך חודשים ארוכים. כל אחד רצה שהשני יקח את ההנהגה. אני התעקשתי שחכם שלום הוא זה שמתאים להנהיג את הציבור הספרדי. בסופו של דבר ניצחתי בוויכוח אחרי שאמרתי לו שבגלל שהוא כהן, אסור להוריד אותו בדרגתו. בסוף הוא נכנע וקיבל עליו את ההנהגה. גם אחרי שמונה לכהן כנשיא המועצת נשארו אוהבים זה את זה והתייעצנו ביחד על כל דבר ועל כל נושא".

משרדים ראשיים:

דרך בן גוריון 19 ב"ב
ת.ד. 2106

טל: 03-5796643

פקס: 03-5796645

Office@kav-itonut.co.il

לוח מזל וברכה: שרית אסרף

מזכירת לוח: רחל הורביץ

גרפיקה: ישראל אלי

צלמי מערכת:

עוזי ברק, יוסי שחר, פוטו ציון, בועז בן ארי

מו"ל: קו עיתונות דתית בע"מ

הדפסה: גרופרינט בע"מ

מו"ל ויו"ר דירקטוריון: אריאל קוניק

עורך ראשי: ינון פלח

כתבים ומשתתפים:

אבי גרינצייג, מנדי קליין, אלי כהן, יחיאל חן, חיים רייך, יוסף טולידנו, יונתן בירנבוים

צרכנות ומשפחה: הילה פלאח

מחלקת מכירות: חזקי פרקש

קו עיתונות

רשת השבועונים המקומית המובילה והגדולה בציבור החרדי

בעיות הפצה?

טל': 03-5796643, פקס: 03-5796645

לפרסום בלוח מזל וברכה

03-6162228

לפניות למערכת: avig@kav-itonut.co.il

המערכת אינה אחראית על תוכן המודעות פניות לוועדה הרחנית יש לשלוח לת.ד. 2106

כל הזמן

כל ישראל

מזל וברכה הלוח הארצי

ביזנס ארצי

השבוע בבית שמש

השבוע ברחובות

השבוע בחולון בתים

השבוע בפתח תקוה

השבוע באלעד

השבוע בירושלים

קול העיר בני ברק

מכבי

סטנדרט הבריאות הגבוה בישראל

בולטון פונצ'יאל

מרחיבים ומחדשים את הבריאות בשכונה

חברי מכבי בהדר גנים,

בתאריך א' באלול (28.8) מרכז רפואי הדר גנים נכנס לתהליך שיפוץ ושדרוג. כל השירותים המקצועיים מחכים לכם במרכז הרפואי החדש בנוף נחלים:

- משרד
- רפואת משפחה
- קלינאית תקשורת
- רפואת ילדים
- מרפאת השבת
- עבודה סוציאלית
- עוברת למרכז הרפואי
- דיאטנית
- עמישב החדשה
- מזכירות רפואית

בתום השיפוץ ישובו השירותים למרכז הדר גנים המחודש, ובמרכז החדש בנוף נחלים יתווספו שירותים חדשים

מרכז רפואי נוף נחלים: מרכז קרסו, הרב ישעיהו משורר 11, פ"ת (7 דק' הליכה מהמרכז המתחדש)

פתחנו! סניף מכבידנט נוף נחלים פתוח עבורכם **מכבידנט**

למידע נוסף | *4535

ויהי בנסוע הארון

מאות אלפי בני אדם הגיעו כדי להיפרד מאחת מדמויות ההוד ומשרידיה האחרונים של ענקי התורה שצמחו בהיכלה של ישיבת פורת יוסף המעטירה • בזה אחר זה, קוננו והספידו גדולי ישראל וראשי הישיבות שליט"א את הסתלקותו הפתאומית של נשיא מועצת חכמי התורה מרן ראש הישיבה חכם שלום כהן זצוק"ל

ללא חטא, ללא גאוות כיסאות. היה בוכה על כולם בדמעות אמיתיות. לא יודע אם הבנים ידעו, אבל הרב אמר לי שלוש הנהגות ואני יאמר רק אחד: חכם שלום אמר לי שמעולם, כשהביאו לו איזה מרק או משקה, מעולם הוא לא אמר שזה מלוח או מתוק. אבל יותר מזה, מעולם הוא לא הוסיף מלח, לא לקח סוכר והוסיף, מעולם! אף פעם! זו גדולת של בין אדם לחברו."

הראשון לציין, הגאון רבי יצחק יוסף אמר בהספדו: "בספרי פרשת וילך נאמר, שכאשר משה רבינו נפטר היה יהושע הולך ובוכה ימים רבים. אמר לו הקב"ה, וכי לך לבדך מת, הלא גם לי מת, מיד ויקרא ה' צבאות לבכי ולמספד. יהושע היה הולך ובוכה ימים רבים, והקב"ה אומר לו שלא רק לך הוא מת, גם לי הוא מת." הסביר הראשון לציין: "בהספד של חכם שמת ישנם שני דברים, הספד על ההפסד שיש לדור בפטירת המנהיג והגדול בדור, ודבר שני הפסד לישכניה, שבפטירת הצדיק נתמעט כבוד השכינה בעולם. חסר כבוד השכינה, אדם גדול הלך מן העולם. יהושע בכה על צערו שאין לו את מי לשאול, מי ידריך אותו בדעת תורה. ואזי הקב"ה אומר לו, יש גם צער השכינה. כי קשה סילוקן של צדיקים כחורבן בית המקדש."

גם היום אנחנו מצטערים על שני דברים אלה, על צער השכינה שחסר כבוד השכינה, חסר כבוד התורה בעולם, ומצטערים שהלך מאיתנו המנהיג הגדול, מנהיג שהיינו שומעים לדעת תורה שלו. אנחנו הפסדנו, וגם כבוד השכינה נתמעט בעולם."

"מורי ורבותי, מורנו ורבינו חכם שלום הכהן זצוק"ל, היה מנהיג שאכפת לו מעם ישראל, לפני 12 שנה בערך, כאשר התעוררה פרשת גיורי צה"ל, היה זה הוא שהלך מגדול לגדול, לא הסכים לשתות ולאכול כל אותו יום, עד שהביא שלום בין המחנות, השכין שלום בין הספרדים לאשכנזים, אחר שהוציא גילוי דעת ברור, שאין גיור בלי קבלת מצוות. מהות הגיור זה קבלת מצוות."

גם באחרונה שהתחילו עם הגזירה של הכשרות, והכשילו את הרבים באכילת דברים לא כשרים, וכן הכשילו את הרבים בגיורים לא נכונים ע"פ ההלכה, הכניסו גויים לכרם ישראל, והוא חיזק אותנו במאבק שלנו ברבנות הראשית בדברים אלה, היינו אצל בחול המועד סוכות, היה חלש מאד, אבל עם כל זה כארי יתנשא, ודיבר קשות על מי שנפגש עם אותם שגזרו גזירות בענייני הדת. כאב לו המכשולים האלו, ההיתרים האלו בענייני כשרות וגיור, נתן לנו את כל הגיבוי, דבר שביטא מנהיגות, מנהיג אמיתי, לא תגורו מפני איש. מורינו החזיר את ההשקפה הנכונה, ללמוד בישיבות הקדושות על טהרת הקודש, שמן זית זך רק תורה. הייתה לו השקפה נכונה וטובה מאד. זכינו שהוא היה המנהיג שלנו."

"מורינו זצ"ל עמד לימין מרן האבא בכל השנים, גם בתקופות הקשות לפני כשלושים שנה. למעשה הוא היה ראש וראשון דבר שבקדושה, והוא זה ששכנע את מרן האבא

ללא חטא, ללא גאוות כיסאות. היה בוכה על כולם בדמעות אמיתיות. לא יודע אם הבנים ידעו, אבל הרב אמר לי שלוש הנהגות ואני יאמר רק אחד: חכם שלום אמר לי שמעולם, כשהביאו לו איזה מרק או משקה, מעולם הוא לא אמר שזה מלוח או מתוק. אבל יותר מזה, מעולם הוא לא הוסיף מלח, לא לקח סוכר והוסיף, מעולם! אף פעם! זו גדולת של בין אדם לחברו."

הראשון לציין, הגאון רבי יצחק יוסף אמר בהספדו: "בספרי פרשת וילך נאמר, שכאשר משה רבינו נפטר היה יהושע הולך ובוכה ימים רבים. אמר לו הקב"ה, וכי לך לבדך מת, הלא גם לי מת, מיד ויקרא ה' צבאות לבכי ולמספד. יהושע היה הולך ובוכה ימים רבים, והקב"ה אומר לו שלא רק לך הוא מת, גם לי הוא מת." הסביר הראשון לציין: "בהספד של חכם שמת ישנם שני דברים, הספד על ההפסד שיש לדור בפטירת המנהיג והגדול בדור, ודבר שני הפסד לישכניה, שבפטירת הצדיק נתמעט כבוד השכינה בעולם. חסר כבוד השכינה, אדם גדול הלך מן העולם. יהושע בכה על צערו שאין לו את מי לשאול, מי ידריך אותו בדעת תורה. ואזי הקב"ה אומר לו, יש גם צער השכינה. כי קשה סילוקן של צדיקים כחורבן בית המקדש."

גם היום אנחנו מצטערים על שני דברים אלה, על צער השכינה שחסר כבוד השכינה, חסר כבוד התורה בעולם, ומצטערים שהלך מאיתנו המנהיג הגדול, מנהיג שהיינו שומעים לדעת תורה שלו. אנחנו הפסדנו, וגם כבוד השכינה נתמעט בעולם."

"מורי ורבותי, מורנו ורבינו חכם שלום הכהן זצוק"ל, היה מנהיג שאכפת לו מעם ישראל, לפני 12 שנה בערך, כאשר התעוררה פרשת גיורי צה"ל, היה זה הוא שהלך מגדול לגדול, לא הסכים לשתות ולאכול כל אותו יום, עד שהביא שלום בין המחנות, השכין שלום בין הספרדים לאשכנזים, אחר שהוציא גילוי דעת ברור, שאין גיור בלי קבלת מצוות. מהות הגיור זה קבלת מצוות."

גם באחרונה שהתחילו עם הגזירה של הכשרות, והכשילו את הרבים באכילת דברים לא כשרים, וכן הכשילו את הרבים בגיורים לא נכונים ע"פ ההלכה, הכניסו גויים לכרם ישראל, והוא חיזק אותנו במאבק שלנו ברבנות הראשית בדברים אלה, היינו אצל בחול המועד סוכות, היה חלש מאד, אבל עם כל זה כארי יתנשא, ודיבר קשות על מי שנפגש עם אותם שגזרו גזירות בענייני הדת. כאב לו המכשולים האלו, ההיתרים האלו בענייני כשרות וגיור, נתן לנו את כל הגיבוי, דבר שביטא מנהיגות, מנהיג אמיתי, לא תגורו מפני איש. מורינו החזיר את ההשקפה הנכונה, ללמוד בישיבות הקדושות על טהרת הקודש, שמן זית זך רק תורה. הייתה לו השקפה נכונה וטובה מאד. זכינו שהוא היה המנהיג שלנו."

"מורינו זצ"ל עמד לימין מרן האבא בכל השנים, גם בתקופות הקשות לפני כשלושים שנה. למעשה הוא היה ראש וראשון דבר שבקדושה, והוא זה ששכנע את מרן האבא

ללא חטא, ללא גאוות כיסאות. היה בוכה על כולם בדמעות אמיתיות. לא יודע אם הבנים ידעו, אבל הרב אמר לי שלוש הנהגות ואני יאמר רק אחד: חכם שלום אמר לי שמעולם, כשהביאו לו איזה מרק או משקה, מעולם הוא לא אמר שזה מלוח או מתוק. אבל יותר מזה, מעולם הוא לא הוסיף מלח, לא לקח סוכר והוסיף, מעולם! אף פעם! זו גדולת של בין אדם לחברו."

הראשון לציין, הגאון רבי יצחק יוסף אמר בהספדו: "בספרי פרשת וילך נאמר, שכאשר משה רבינו נפטר היה יהושע הולך ובוכה ימים רבים. אמר לו הקב"ה, וכי לך לבדך מת, הלא גם לי מת, מיד ויקרא ה' צבאות לבכי ולמספד. יהושע היה הולך ובוכה ימים רבים, והקב"ה אומר לו שלא רק לך הוא מת, גם לי הוא מת." הסביר הראשון לציין: "בהספד של חכם שמת ישנם שני דברים, הספד על ההפסד שיש לדור בפטירת המנהיג והגדול בדור, ודבר שני הפסד לישכניה, שבפטירת הצדיק נתמעט כבוד השכינה בעולם. חסר כבוד השכינה, אדם גדול הלך מן העולם. יהושע בכה על צערו שאין לו את מי לשאול, מי ידריך אותו בדעת תורה. ואזי הקב"ה אומר לו, יש גם צער השכינה. כי קשה סילוקן של צדיקים כחורבן בית המקדש."

גם היום אנחנו מצטערים על שני דברים אלה, על צער השכינה שחסר כבוד השכינה, חסר כבוד התורה בעולם, ומצטערים שהלך מאיתנו המנהיג הגדול, מנהיג שהיינו שומעים לדעת תורה שלו. אנחנו הפסדנו, וגם כבוד השכינה נתמעט בעולם."

"מורי ורבותי, מורנו ורבינו חכם שלום הכהן זצוק"ל, היה מנהיג שאכפת לו מעם ישראל, לפני 12 שנה בערך, כאשר התעוררה פרשת גיורי צה"ל, היה זה הוא שהלך מגדול לגדול, לא הסכים לשתות ולאכול כל אותו יום, עד שהביא שלום בין המחנות, השכין שלום בין הספרדים לאשכנזים, אחר שהוציא גילוי דעת ברור, שאין גיור בלי קבלת מצוות. מהות הגיור זה קבלת מצוות."

גם באחרונה שהתחילו עם הגזירה של הכשרות, והכשילו את הרבים באכילת דברים לא כשרים, וכן הכשילו את הרבים בגיורים לא נכונים ע"פ ההלכה, הכניסו גויים לכרם ישראל, והוא חיזק אותנו במאבק שלנו ברבנות הראשית בדברים אלה, היינו אצל בחול המועד סוכות, היה חלש מאד, אבל עם כל זה כארי יתנשא, ודיבר קשות על מי שנפגש עם אותם שגזרו גזירות בענייני הדת. כאב לו המכשולים האלו, ההיתרים האלו בענייני כשרות וגיור, נתן לנו את כל הגיבוי, דבר שביטא מנהיגות, מנהיג אמיתי, לא תגורו מפני איש. מורינו החזיר את ההשקפה הנכונה, ללמוד בישיבות הקדושות על טהרת הקודש, שמן זית זך רק תורה. הייתה לו השקפה נכונה וטובה מאד. זכינו שהוא היה המנהיג שלנו."

"מורינו זצ"ל עמד לימין מרן האבא בכל השנים, גם בתקופות הקשות לפני כשלושים שנה. למעשה הוא היה ראש וראשון דבר שבקדושה, והוא זה ששכנע את מרן האבא

ללא חטא, ללא גאוות כיסאות. היה בוכה על כולם בדמעות אמיתיות. לא יודע אם הבנים ידעו, אבל הרב אמר לי שלוש הנהגות ואני יאמר רק אחד: חכם שלום אמר לי שמעולם, כשהביאו לו איזה מרק או משקה, מעולם הוא לא אמר שזה מלוח או מתוק. אבל יותר מזה, מעולם הוא לא הוסיף מלח, לא לקח סוכר והוסיף, מעולם! אף פעם! זו גדולת של בין אדם לחברו."

הראשון לציין, הגאון רבי יצחק יוסף אמר בהספדו: "בספרי פרשת וילך נאמר, שכאשר משה רבינו נפטר היה יהושע הולך ובוכה ימים רבים. אמר לו הקב"ה, וכי לך לבדך מת, הלא גם לי מת, מיד ויקרא ה' צבאות לבכי ולמספד. יהושע היה הולך ובוכה ימים רבים, והקב"ה אומר לו שלא רק לך הוא מת, גם לי הוא מת." הסביר הראשון לציין: "בהספד של חכם שמת ישנם שני דברים, הספד על ההפסד שיש לדור בפטירת המנהיג והגדול בדור, ודבר שני הפסד לישכניה, שבפטירת הצדיק נתמעט כבוד השכינה בעולם. חסר כבוד השכינה, אדם גדול הלך מן העולם. יהושע בכה על צערו שאין לו את מי לשאול, מי ידריך אותו בדעת תורה. ואזי הקב"ה אומר לו, יש גם צער השכינה. כי קשה סילוקן של צדיקים כחורבן בית המקדש."

גם היום אנחנו מצטערים על שני דברים אלה, על צער השכינה שחסר כבוד השכינה, חסר כבוד התורה בעולם, ומצטערים שהלך מאיתנו המנהיג הגדול, מנהיג שהיינו שומעים לדעת תורה שלו. אנחנו הפסדנו, וגם כבוד השכינה נתמעט בעולם."

"מורי ורבותי, מורנו ורבינו חכם שלום הכהן זצוק"ל, היה מנהיג שאכפת לו מעם ישראל, לפני 12 שנה בערך, כאשר התעוררה פרשת גיורי צה"ל, היה זה הוא שהלך מגדול לגדול, לא הסכים לשתות ולאכול כל אותו יום, עד שהביא שלום בין המחנות, השכין שלום בין הספרדים לאשכנזים, אחר שהוציא גילוי דעת ברור, שאין גיור בלי קבלת מצוות. מהות הגיור זה קבלת מצוות."

גם באחרונה שהתחילו עם הגזירה של הכשרות, והכשילו את הרבים באכילת דברים לא כשרים, וכן הכשילו את הרבים בגיורים לא נכונים ע"פ ההלכה, הכניסו גויים לכרם ישראל, והוא חיזק אותנו במאבק שלנו ברבנות הראשית בדברים אלה, היינו אצל בחול המועד סוכות, היה חלש מאד, אבל עם כל זה כארי יתנשא, ודיבר קשות על מי שנפגש עם אותם שגזרו גזירות בענייני הדת. כאב לו המכשולים האלו, ההיתרים האלו בענייני כשרות וגיור, נתן לנו את כל הגיבוי, דבר שביטא מנהיגות, מנהיג אמיתי, לא תגורו מפני איש. מורינו החזיר את ההשקפה הנכונה, ללמוד בישיבות הקדושות על טהרת הקודש, שמן זית זך רק תורה. הייתה לו השקפה נכונה וטובה מאד. זכינו שהוא היה המנהיג שלנו."

"מורינו זצ"ל עמד לימין מרן האבא בכל השנים, גם בתקופות הקשות לפני כשלושים שנה. למעשה הוא היה ראש וראשון דבר שבקדושה, והוא זה ששכנע את מרן האבא

שעות הלילה המאוחרות שבין ראשון לשני

מין ראש הישיבה חכם שלום כהן זצוק"ל

חנצ"א - תשפ"ב

תיעוד: דוברות מד"א

ראש הישיבה: "אנחנו מבקשים ממך רבינו סליחה מחילה וכפרה, שלא נהגנו כך בכבוד לאורך השנים מרוב הפשטות שלך. לא הערכנו מספיק מול מי אנחנו עומדים, לפעמים התווכחנו. בעיקר בתקופה של הטיפולים לחצנו אותך, אבל עשינו הכול לכבודך".

בנו של מרן, הגאון רבי יעקב כהן ספד: "לא מאמין שהגענו לשעה הזאת, זה לא היה צפוי ולא היה ברור. חשבנו שהולכים לכמה ימים לבית החולים וחוזרים הביתה כמו בכל פעם, אבל זה לא היה טבעי איך שזה הידרדר. אני בטוח שבשבועיים האחרונים היו הרבה אסונות בעם ישראל, תאוונת וכו', היה חסר תפילות והקדוש ברוך הוא חיפש כפרה ומצא את אבא. כל החיים שלו היה אכפת לו מכלל ישראל, אבל אף פעם לא אמר את המילה 'אני'. כל מילה הוא למד ממישהו".

"זוכר שדיברתי איתו, אמרתי שלא מתאים שהוא נסע באוטובוס. הוא השיב לי שרבי חיים שמואלביץ גם נסע באוטובוס. זה האמת, זה הענווה, הוא לא שיקר. כשכולם לימדו שיעורים, אמרו 'שימו לב להברקה פה', אבל הוא לא ידע לומר 'שים לב', מי שהבין הבין ומי שלא-לא. פעם שאלתי אותו אצל מי למדת ללמוד, השיב 'אצל המהרש"א', כל פעם שלא הבין משהו פתח את הספר והבין. כל המשפחה מודים לאחותי וג'סי, משפחת זיאת, אין דברים כאלו כמה שטיפלו באבי. לא הייתי מסוגל לעשות לאבי כמו שעשה ג'סי. הכבוד לא עניין אותו - כשהקים את תנועת ש"ס זה היה בירושלים, הייתה אסיפה של כל ראשי הישיבות הספרדים בירושלים, כל ראשי הישיבות דיברו והיו הרבה מתנגדים, זוכר מי הגיע אליו הביתה להוריד אותו מהרעיון - והוא רק חיך. בישיבת ראשי הישיבות הוא קם ואמר 'עוד אחד שיעמוד לידי ונצא לדרך', זה היה חכם שבתי אטון. כשהגיעו לכנסת ומרן הרב עובדיה יוסף נכנס לתמונה, אבא זו הצידה. שאלתי אותו 'מה זאת אומרת?'. אמר לי 'זהו, יש מי שינהיג'.

בתום ההספדים ואמירת הקדיש יצא מסע הלוויה ברחובות ירושלים כשרבבות מלווים את ראש הישיבה זצ"ל בדרכו האחרונה עד לבית החיים בסנהדריה. עם הורדת גופו הטהור של ראש הישיבה זצ"ל אלי קבר ואמירת ק"ל מלא רחמים נשמעו קולות בכי וזעקה מכל עבר ע"י ההמונים אשר זעקו והתייפחו על סילוקו של צדיק שאבד לדור בפתע פתאום והותיר אחריו דור יתום.

את הספדו, "שמעתי מאבי מורי זצוק"ל, אדם שמנהיג את הציבור, הוא צריך ללמוד להיות ההפך מרועה צאן. רועה צאן דואג לצאן בגלל עצמו, בגלל פרנסתו, כמו כל ראשי השלטון שמתנשאים לומר אני אמלך. רבינו, מרן, השארת אותנו כצאן ללא רועה. הנהגת אותנו ביד רמה, היית האבא של עולם התורה, האבא של כל בני התורה, היית ראש ראשי הישיבות בישראל".

"אבל לא הסתפקת בזה, רצית להגדיל את עולם התורה והקמת את התנועה הקדושה, חכם שלום היה הראשון - הנחשון בן עמינדב, שיחד עם הגאון רבי שבתאי אטון, הגר"ש בעדני ואבי זצ"ל, שיזמו והקימו את תנועת ש"ס שכוללת בתוכה עולם תורה גדול. אני זוכר שהוא נסע למרן רבינו הרב שך זצוק"ל - בשנת תשמ"ז, כדי לשפוך את ליבו על מצבה הכלכלית של ישיבת פורת יוסף, ובתגובה הרב שך הגיע לאבי זצ"ל ואמר על חכם שלום שהוא איש אמת וגאון ענק בתורה, ויחד הם טיכסו עצה כיצד להציל את הישיבה. אנחנו מבקשים ממך תמיד מלמעלה לברך את כל עמו ישראל באהבה".

י"ר ש"ס, אריה דרעי אמר בהספדו: "רבינו על מי עזבת אותנו, הדור הזה בלי חכם שלום, בתקופה הכי קשה שלנו, עם מי נתייעץ מי יורה לנו את הדרך מי ינחה אותנו. ה' נתן ה' לקח יהי שם ה' מבורך, אנחנו מקבלים את הדין אבל קשה לנו. כמו אהרן הכהן שלא שינה במשך עשרות שנים. אנחנו מבקשים ממך רבינו הגדול שתרחה עלינו בשמיים ביחד עם מרן, עם רבינו עובדיה יוסף שכל כך אהב אותך והיה קשור אליך. היה קורא לך 'דידי בן ידי', תעמדו ביחד בפני כסא הכבוד ותתפללו שיושיע אותנו.

בהמשך ההספד סיפר דרעי כי בשבוע שעבר הזכיר לו הרב רפאל וואלף, התבטאות של מרן הגרא"מ שך זצ"ל על חכם שלום זצ"ל: "הלוואי עלינו האשכנזים יהודי כמו חכם שלום". דרעי הוסיף כי שמע בעבר את מרן הרב שך אומר על חכם שלום שהיה צעיר ממנו בארבעים שנה: "חכם שלום איש אמת מיט גישט נגיעס" (כלי נגיעות). זה כל כך זה אמיתי. כל החיים שלו בלי נגיעות - הכול אמת. לא משפחה לא חברים, רק האמת לאמיתה עד הסוף, בדרכי נועם, באהבה, אבל האמת זעקה ממנו. ועכשיו נשארנו בעולם של שקר בלי הסמל של האמת. מי יורה לנו את הדרך?".

בסיום ההספד ביקש דרעי סליחה ממרן

הכהן הגדול מאחיו, הנשמה הגדולה. דודי ירד לגנו בערוגות הבושם לרעות בגנים וללקוט שושנים. הגמ' בכרכות אומרת כי מי שה' אוהב אותו, הוא מדכאו בייסורים. הייתי בביתו ואמרתי לו שאני מקנא בו לראות אותו לומד בייסורים. הוא לא קרבן יחיד אלא קרבן ציבור שנשא על שכמו את עולם התורה ושכיפר בייסוריו על עוונותינו. מי יתן לנו חליפתו, מי יתן לנו תמורתו, ואוי לנו שכך עלתה לנו. הוא היה אוהב תורה, אוהב מצוות וחסד, כולו היה קודש הקודשים, ואנחנו עומדים כאן במצב שהקב"ה מבקש מאיתנו להתעורר. שנזכה לביאת משיח צדקנו במהרה בימינו".

הגאון רבי בן ציון מוצפי, תלמידו של ראש הישיבה זצ"ל אמר בהספדו: "לא עת להאריך, אבל אני זוכר שהוא היה יושב עם אבא ומתפלפל בדברי קבלה, בתורה ובהלכה. אוי לנו כי פנה היום. הוא זה המנהיג, הוא זה החכם שהקים את התנועה הקדושה במסירות נפש, לדאגה לחינוך הנוער ולחינוך הבנות תוך הרבצת תורה במשך 70 שנה. היה מדקדק בכל פרט ופרט ובכל הלכה. אוי לנו שהלך מאיתנו ראש הישיבה ויהי רצון שהוא יגן עלינו, על משפחתו ועל כל עם ישראל. איבדנו השנה כמה ענקים בתורה, חודש אחרי חודש, ואנחנו מבקשים מהקב"ה שיסיר חרון אפו מאיתנו".

הרב הראשי לישראל, הגאון רבי דוד לאו אמר בהספדו: "להתעצל בהספדו של חכם אסור לנו, אבל גם בשעה של דוחק וחום אסור להאריך. כפי שהזכירו כאן, כהן שמברך באהבה אוהב את עמו ולא רוצה שאנשים יצטערו. עומד יעקב אבינו ואומר 'אור פניך לא פיללתי', אומר שהקדוש ברוך הוא זיכה אותי שהדור הבא יראה אותי. יעקב אבינו דאג מה יהיה על הדורות הבאים במצרים, ולכן זכה 17 שנים שהקדוש ברוך הוא הראה אותו לצאצאיו. כשרואים איך נראה דור קודם, מאין באת, יש סיכוי לכוון לאן אתה הולך. הגאון הגדול זצוק"ל, אני מהרהר בדמויות הגדולות שמקבלות אותו עכשיו למעלה, כלל ישראל היה חפצו וזכינו לראות דמות של הדורות הקודמים. מבקשים שיהיה מליץ יושר על כל תלמידיו ועבור כל בני משפחתו, שיזכו להתחזק ביראת שמיים כשאיתו הטהורה".

חבר מועצת חכמי התורה הגאון רבי דוד יוסף, אמר בהספדו: "מה זה השארת אותנו ללא רועה? מה הפירוש, פתח הגר"ד

מסע הלוויה

מאת: יוסף טולידנו

הרב יהודה חזן מתאר את רגעי הפרידה ממרן ראש הישיבה זצוק"ל

חשך עולם בעדנו

הרב יהודה חזן, מנאמני ביתו של מרן ראש הישיבה חכם שלום כהן זצוק"ל, מספר על רגעי חייו האחרונים של מרן, שעה שארואלים ומצוקים אחזו במיטתו של גאון ישראל שנשמתו סירבה להיפרד מגופו הקדוש והטהור: "בפיוט של ליל כיפור שגרם להשתפכות הנפש יצאה נשמתו הקדושה בטהרה - 'ויום לכתו לפניך, רצה נא את הליכתי, ועם עושי רצונך תנה שכל פעולתי, ותשלח מלאכי החן ויצאו נא לעמתי, ושלום בואך יאמרו בקול אחד בביאתי, יביאוני לגן עדןך ושם תהיה ישיבתי, ואתעדן באורך ושיים כבוד מנוחתי'"

מרן ראש הישיבה חכם שלום כהן זצוק"ל

חצ"א - תשפ"ב

רגעי הפרידה

מאת: הרב יהודה חזן

איי...איי... מחזה שהיה שובר את הלב לראות את גדול ישראל מתייסר ובכל זאת מוסר נפשו לעמלה של תורה בלימודו ובשיעורים הקבועים. הלב מסרב לעכל, זכיתי להיות נוכח שם בחדרו סמוך למיטתו של מרן בשעות הקשות שעם ישראל קרע את השמים. שעות של פרידה מדור אחר, ארבע שעות של מלחמה קשה מאד בין מצוקים לארואלים, מה שגרם לפלא עצום גם בקרב הרופאים שאינם זוכרים מחזה כזה. כבר בשעה אחד עשרה בלילה

לחתונתי, וכדרך העולם, באתי לנשק את ידו הקדושה, אך מרן בענותותו העצומה הזיו את ידו ונשקני בפניי כפי מנהג העולם. לרגע לא חשב שדבר זה יוריד מכבודו, כל חייו ברח מן הכבוד. בעצרות גדולות כשהיו מכנים אותו בתארי כבוד, ניכר היה על פניו שלא נוח לו בכך. זכורני מלפני שנים כאשר היה מגיע לבקר בבית חמיו מרן הגה"ק חכם מנצור בן שמעון זצ"ל, היה דורש ומתפלל בבית הכנסת אור החיים בבני ברק בראשותו של מרן הגר"ש

עם ישראל כולו מתעטף באבל הכבד על סילוקו של גדול הדורות, ענק שבענקים מרן ראש הישיבה חכם שלום כהן זצוק"ל. הלב ממאן להכיל את גדול האבדה הענקית, איש האמת אשר כל חייו עבודת הקב"ה בערה בו, העמדת התורה שאין לה אח ורע במשך עשרות שנים לצד אהבת ישראל שבקעה מליבו הרחום.

זכיתי לשהות במחיצתו ימים ולילות, שעות על גבי שעות. אין רגע במחיצתו בלי לחזות בהנהגות קודש המפעימות כל לב ולהתרגש כל פעם מחדש. אהבת התורה ואהבת האדם בערו בליבו בכל עת, אביהם של ישראל פשוטו כמשמעו.

בכל עת כאשר כל יהודי באשר הוא היה נכנס אל הקודש פנימה ושוטח את צרותיו ומבקש את ברכתו של גדול שבענקים, מרן היה מתעטף בשתיקה ארוכה ומשתתף עימו בכאב הגדול ואח"כ היה מוציא מפיו השקול את ברכתו הקדושה. אך מרן לא הסתפק בכך. לאחמ"כ היה נוטל את עטו ועל פיסת נייר היה כותב פלוני בן פלוני... לרפואה שלמה... לזרע של קיימא... וכך בכל תפילותיו היה מזכיר את מבקשי הישועה. לא פעם ולא פעמיים נוכחתי לראות אנשים השבים לבקש שוב ושוב את ברכתו של מרן, וגדול הדור היה מוציא מכיסו את הפתק ואומר: "הנה, אני מתפלל על כך בכל יום". באחת הפעמים הגיע דיין גדול למעונו של רבינו זצ"ל להיוועץ בשאלה הלכתית סבוכה. מרן בסיום שאל אותו מה שלום הבן, האם זכה כבר לילדים, הדיין הביע את פליאתו, מניין כבודו מכיר את בני, מרן השיב לו: לפני שנה היית כאן וביקשת שאתפלל עליו, אני כל יום מתפלל עליו, זהו רבן של ישראל כפשוטו, צרותיהם של ישראל מונחים על שולחנו ועל ליבו בכל עת, באבל ובשמחה שותף הוא לכל יהודי ויהודי, וגם לאחר שבאה הישועה והיו מבקשים להודות לו על כך, מרן היה מניף את ידו כביטול "זה לא אני, זה רק בורא עולם".

קראו לבני המשפחה, מה שהיה נראה כעניין של דקות, אבל כנראה המלחמה היית קשה מנשוא. במשך ארבע שעות חזרו בני משפחתו של מרן על אמירת קריאת שמע והוידוי, ושאר הדברים שנהוג לומר ביציאת נשמה, אך הנשמה מיאנה לצאת ולהיפרד מהגוף הקדוש והטהור, רגעי שבר שייחרטו בליבי לעד בזעקות שמע ישראל שהרעידו את בית החולים, דקות שנראו כנצח, פרידה קשה ועצומה, בפיוט של ליל כיפור שגרם להשתפכות הנפש יצאה נשמתו הקדושה בטהרה, 'ויום לכתו לפניך, רצה נא את הליכתי, ועם עושי רצונך תנה שכל פעולתי, ותשלח מלאכי החן ויצאו נא לעמתי, ושלום בואך יאמרו בקול אחד בביאתי, יביאוני לגן עדןך ושם תהיה ישיבתי, ואתעדן באורך ושיים כבוד מנוחתי'.

בעדני שליט"א, לאחר התפילה היה צועד אל כיוון חמיו ברחוב אלישע בבני ברק, רבים היו מנצלים את הרגע הזה לחזות בכהן גדול המגיע לעירם והיו מתלווים אחריו כדי ללוותו שלא ילך לבד. מרן ראה זאת, הסתובב אחורה ואמר: "מה אתם צריכים, למה הולכים אחרי, אני יודע ללכת לבד, זה היה מרן זצ"ל סמל של ענווה וקדושה שאין לה אח ורע.

פעם שאלו את מרן הגאון רבי שלמה זלמן אויערבך זצ"ל האם יש צדיק נסתר בדורונו והשיב כן! מרן הרב שך זצ"ל, מה שעורר פליאה בקרב השואל, הרב שך נסתר? השיב לו רבי שלמה זלמן, "צדיק נסתר זה לא סגדלר דווקא, אתם חושבים שאתם מכירים את הרב שך אבל אתם לא יודעים מזה, הוא צדיק נסתר". אין ספק כי מרן זצ"ל היה צדיק נסתר של דורונו, כל רגע במחיצתו נוכחנו לראות עוד גדלות של מלאך אלוקים ממש שכל חייו מסר נפשו בעמלה של תורה, הרחק הרחק מהעולם הזה.

זכיתי לשהות רבות במעונו הקדוש, וכל רגע, כל שעה במהלך היום התנוחה הייתה אחת, שקוד על הגמרא הענקית הניצבת מולו, ולא שם על לב, פעמים רבות ראינו כאשר היו אנשים נכנסים לברכה היה צריך לחכות זמן ארוך מאד בכדי לראות מתי הרב אולי ירים ראשו מהספר ויראה את הממתינים לבקש עצה וברכה. גם בתקופה האחרונה כאשר סבל בייסורים קשים, מרן היה רכון על תלמודו ומידי פעם היינו שומעים אותו נאנח מכאבים,

קשה סילוקן של צדיקים כשריפת בית אלוקינו. בית המקדש היה מקור היניקה לישועת עם ישראל וכך היה רבינו זצ"ל מקור היניקה לקדושה, לטהרה, לסמל של עמל התורה והעמדת התורה במשך עשרות שנים. הדור לא איבד השבוע רק מנהיג, הדור איבד דור, שריד לדור דעה מאחרוני גדולי הדור האחרון.

לא אשכח את הרגע בו זכיתי שמרן נכנס

הכותב הינו מקורבם של גדולי ישראל ומנאמני ביתו של מרן זצ"ל.

ההרשמה
בעיצומה!

עוד
11 שבועות
מתחילים.

הגשר שלך לפרנסה.

מגוון תכניות לחינוך והוראה במכללת תלפיות

השלמה לתואר B.Ed.

השלמה לתואר ראשון מתעודת מורה בכיר

תואר שני (M.Ed.)

בתכניות: • לקויות למידה ואבחון דיסקטי
• חינוך לגיל הרך • אנגלית כשפה בינלאומית

תואר שני בהוראה הטרוגנית
- חינוך בחברה משתנה (M.Ed.) *

חדש

* המועצה להשכלה גבוהה (מל"ג) אישרה את פתיחת התכנית. הענקת התואר מותנית באישור המל"ג.

לימודי תעודה

בתכניות:
• ניתוח התנהגות
• הוראה מותאמת (מתקנת)
• אבחון דיסקטי

✓ למידה משולבת מהבית ובזום ✓ המכללה נמצאת 5 דק' מהרכבת

תלפיות
המכללה האקדמית לחינוך בחולון

rishum@talpiot.ac.il

www.talpiot.ac.il

מרכז ייעוץ והרשמה:

1-800-071-500

054-9656631

הרה"ג ראובן אלבז

ראש מוסדות "אור החיים" וחבר מועצת חכמי התורה

"מין שימש כחומת הגנה"

חבר מועצת חכמי התורה וראש ישיבת 'אור החיים' הרה"ג ראובן אלבז שליט"א בדברי הספד עם הסתלקותו של נשיא מועצת חכמי התורה מין הגר"ש כהן זצ"ל

שכר על המעשה, לא על התכלית

הגמרא (חלין ז ע"א) מספרת על רבי פנחס בן יאיר שהלך לפדיון שבויים. בדרך הוא הגיע לנהר גינאי, והורה לו להיבקע כדי שיוכל להמשיך בדרכו לקיים מצות פדיון שבויים. סרב הנהר להיבקע ואמר לו: "אתה הולך לעשות רצון קונך, ואני הולך לעשות רצון קוני, אתה ספק עושה ספק אי אתה עושה, אני ודאי עושה". אמר לו רבי פנחס בן יאיר: "אם לא תבקע בפני, גוזרני עליך שלא יעברו בך מים לעולם". נחלק הנהר לשניים. הזדמן שם עוד יהודי שהלך לטחון חיטים לפסת, הורה רבי פנחס לנהר להיחלק גם בפני יהודי זה. היה שם ישמעאלי שליווה את רבי פנחס, ושוב הורה לנהר להיחלק גם לישמעאלי שליווה אותו. אמר רבי יוסף: "כמה גדול רבי פנחס בן יאיר אפילו ממשה רבנו, שאילו משה רבנו בקע את הים פעם אחת, ואילו רבי פנחס בן יאיר בקע את הנהר שלש פעמים". לכאורה דבר פלא הוא, שהרי הנהר טען טענה טובה: אתה - ספק עושה רצון קונך, ואני ודאי עושה, ואין ספק מוציא מידי ודאי. ומה ענה לו רבי פנחס על טענה זו? מין ראש הישיבה הגאון רבי שלום הכהן זצוק"ל אמר על כך חידוש נפלא מאד, פלאי פלאים:

קיים. אמר לו הרב: "מה אתה רוצה, שם לא מחנכים לתורה ומצוות ולא ליראת שמים. האנשים שם רחוקים אפילו מאמונה. בבית ספר כזה אתה רוצה שבנך ימשיך להאמין בה? האשמה היא בך, ששלחת אותו לשם! אם היית קצת בוכה לפני כן, שילמד במקום של תורה, אפילו אם זה היה קשה, לא היית צריך עכשיו לבכות".

חכמים להרע ולא להיטיב

התורה מלמדת אותנו, כיצד קרח, שיכול היה לנצל את כישוריו לטובה, הפך הכל לרעה. במקום להאיר את העולם כולו, היצר הרע משך אותו להחשיך ולזהם את העולם. יחד עמו הוא הכשיל גם גדולי עולם, ראשי סנהדראות, עד כדי כך שהשלה"ה הקדוש (פרשת שלח פרק תורה אור דף סח) כתב, כי אפילו נחשון בן עמינדב, מי שמסר נפשו להיכנס ראשון לים סוף, היה בין אלו שנמשכו אחרי קרח (וע"ע בפירוש מהרז"ו במדבר רבה יח, ג). אמר לי פעם נשיא מועצת חכמי התורה, הכהן הגדול מאחיו מין חכם שלום כהן זצוק"ל דבר מפליא, שעד היום אני משתומם מהדברים: דע לך - אמר לי - אם ראשי הציונות שהתעוררו לעלות לארץ הקדש ולחדש בה את הישוב היהודי, היו עושים זאת בקדושה ובטהרה, הם היו יכולים להגיע למעלות

השבוע התבררנו בצער רב ובכאב לב, על פטירתו של גאון עוזנו, מורנו ורבינו, מין חכם שלום הכהן זצ"ל, אשר שימש כחומת הגנה על כלל ישראל, וכעת החומה הזאת חסרה מאיתנו. נלקט כעת מדברי תורתו שנכתבו בסדרת הספרים משכני אחריק, ויהי רצון שדברים אלו יהיו לעילוי נשמתו הטהורה, ימליץ טוב בעד כלל ישראל שנוכה לגאולה השלימה בקרוב, אמן.

לא אוציא את בני מלימודו!

לפני כתשעים שנה חי בירושלים המקובל האלקי, רבי אפרים הכהן זצ"ל. הוא היה מתלמידיו של ה"בן איש חי" בבבל, ובשנת תרפ"ד עזב את בגדד ועלה לארץ ישראל. העוני בארץ היה נורא ממש. הרב היה יושב ועוסק בתורה. בתקופה מסוימת גם לימד תלמידים, אך משכורתו הדלה בקושי הספיקה למעט לחם ומים. כאשר ילדיו גדלו מעט, ניגש אליו אחד העסקנים ואמר לו: "רבי אפרים, ראה באיזה עני מצויים ילדיך. אולי תוציא את בנך הגדול לעבודה, שיעזור מעט בפרנסת המשפחה?". אמר הרב: "גם אם יתנו לי כל הון שבעולם, לא אסכים להוציא את בני מלימוד התורה! רואה אני בו שהוא עתיד להיות גדול בישראל, וחלילה לי להפריעו בעלייתו!". הוסיף הרב ואמר: "אף אילו הייתי מוכן, חלילה וחס, להוציא מלימודו, הוא לא היה שומע לי, מחמת דבקותו בתורה הקדושה". לימים נעשה אותו ילד גדול בישראל, הוא הגאון הגדול רבי שלום כהן זצוק"ל, ראש ישיבת "פורת יוסף" ונשיא מועצת חכמי התורה. הוא היה תלמיד מובהק של מין רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל. מין אהבו אהבת נפש, כי היה שקדן וגם עמקן וחרף מאד.

כשמין ראה שהוא עומד להיפטר מהעולם, אמר על רבי שלום כהן: "חכם שלום הוא פה קדוש, פה של תורה, שכל יום ויום עוסק בתורה, וגם בנם של אראלים ותרשישים, ראש המקובלים, על פיו ישק כל דבר".

אם היית בוכה לפני כן...

יום אחד בא אדם אל הגאון רבי אפרים הכהן, ואמר לו: "רבנו, יש לי צער גדול מאד בליל שבת". "על מה צערך?" "אני עושה קדוש, ובני יושב עם סיגריה ומעשן. ואם אני מדבר אתו, הוא מתרעם ואומר, אתה לא תכתוב לי מה לעשות". שאלו הרב: "בני, באיזה מקום חינוך חוננת אותו?". אמר: "בבית ספר סוקולוב". זה היה בית ספר חלוני, שהיום כבר לא

דע לך - אמר רבי פנחס לנהר - עצם ההליכה שאני הולך נחשבת מצוה, גם אם לא אקיים את מצות פדיון השבויים, כי היהודי אינו מקבל את השכר רק עבור התכלית, התוצאה, אלא עבור המעשה שעושה. אדם ישב ולמד ולא הבין, או הבין עקום - הוא יקבל שכר על מה שלמד, כי לא מקבלים שכר על התכלית, אלא על עצם קיום המצווה ועל העמל שהשקע במצווה. "אנו עמלים - ומקבלים שכר!" כל מצוה שבאה לידך - היזהר לא להחמיץ אותה, כי גם אם הלכת וטרחת, ולא הצלחת - תקבל את שכר המצווה, אין הקב"ה מקפח שכר כל בריה. ת.נ.צ.ב.ה.

מין ראש הישיבה
חכם
שלום כהן
זצוק"ל
תוצ"א - תשפ"ב

שנת
לימודים
פורויה
ומוצלחת

רמי גרינברג, ראש העיר
וחברי מועצת העיר

הככהן הגדול

ההתייעצות של אביו המקובל רבי אפרים כהן זצ"ל עם מרן הבן איש חי לפני העלייה לישראל, הדבקות במורו ורבו הגאון רבי עזרא עטיה זצ"ל, הקשר עם מרן הגר"ע יוסף זצ"ל שנמשך כמעט 70 שנה עוד מתקופת לימודם בישיבת פורת יוסף, הידידות האמיצה עם הגאון רבי שמעון בעדני שעמד בראשות הישיבה עד שמרו זצ"ל החליפו כאשר העתיק את מקום מגוריו לבני ברק, הקשר והידידות האמיצה עם מרן ה'סטייפלער' זצ"ל, עם מרן רה"י הגראמ"מ שך זצ"ל, ועם פוסק הדור מרן הגרש"ז אויערבאך זצ"ל, הרגע שבו פרץ בבני בעת שנשא דברים בפני שלו שמועצות גדולי וחכמי התורה ודברי החיזוק ששמע ממרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל, ההתמדה המופלגת וגייעת התורה, סדר היום הקפדני ורבות תלמידים בארץ ובעולם שביכו השבוע את האובדן הגדול עם הסתלקותו של מרן ראש הישיבה זצ"ל לישיבה של מעלה

שהוא מתנה את צערו הגדול על אשר אינו יכול למסור את שיעוריו הקבועים הנמסרים בהיכל הישיבה. בהיותו כבן 19 נבחר כבר על כל מסכתות גיטין וקידושין עם כל פירושי הראשונים והאחרונים לצד כל הסימנים בשולחן ערוך ונושאי כליהם העוסקים בדינים והלכות אלו. ובהיותו בגיל 21 נבחר על כל חלק 'אבן העזר' כולו. לימודים אלו לא היו נלמדים בשטחיות אלא בעומק נפלא ובעיון רב. כבר בשנות העשרים לחייו החל ראש הישיבה למסור שיעורים בישיבת פורת יוסף. בתקופה מסוימת שכנה הישיבה בשכונת קטמון והגאון רבי שמעון בעדני שימש בה ראש ישיבה. כשהגר"ש עבר להתגורר בעיר בני ברק ופתח בה כולל לאברכים מילא ראש הישיבה את מקומו כראש הישיבה. בתפקיד זה כיהן עד סוף ימיו כשנושא על שכמו ברמה את דאגתם של התלמידים היקרים. כאן בחצרות בית ה' בתוככי ירושלים, ניצב בעוז על משמרתו מרן ראש הישיבה חכם שלום כהן, והמשיך את שושלת מסירת התורה בטירתה. קרוב ליוכל שנים מאז שבה תורה לאכסניה שלה בהיכל הישיבה המחודש בשנת תשל"ז ועוד קודם לכן בהיותה בקטמון, עמד הוא בראשות הישיבה ומגדל את הדור הבא שיפאר בתורתו וקדושתו את כותל המזרח. מלמד שבתו שלא שינה.

להקפיד על לימוד המהרש"א

כל מי שהכיר ולו מעט את שיחו ושיגו של מרן ראש הישיבה זצ"ל, יודע כי הדבר היקר ביותר בעיניו של מרן הוא לעשות למען שמו יתברך ללא שום פניות, בנקיות מוחלטת. בלתי לה' לבדו. כמעט בכל שיעור, שיחה או דרשה, יחזור על כך שוב ושוב, יחד את הדברים וישריש אותם בלב השומעים. זאת נקודת מבטו הטהורה על העולם, כך היה בוחן מרן את הדברים כולם - האם הם אך ורק למען כבוד שמים.

זמן אמר לי 'ראיתי שאתה הידיד האמיתי שלי יותר מכולם, שבאמת רוצה בטובתי ולכן אמרת מה שאמרת'." "תדעו לכם, חכם עובדיה כל מה שעשה היה לשם שמים. כל דבר שעשה הכול היה אך ורק לשם שמים. לכן זכה למה שזכה." תמיד היה מספר את הסיפור, על ה'נסיעה' שערכו פעם בבין הזמנים בו השתתפו כל תלמידי הישיבה: "אני הייתי ילד עדיין, נגשתי למרן הרב עובדיה ואמרת לי, למה כבודו לא נוסע איתם לקברות צדיקים, הוא השיב לי, אתה רואה מסכת בבא קמא, היום אני מתחיל אותה וכשיחזור תראה איזה דף אני נמצא. עברו ארבעה חמשה ימים ראיתי אותו אוחו בדף צ"ו. בשבילי זו הייתה דוגמא גדולה", הפטיר ראש הישיבה. במהלך מלחמת תש"ח כאשר הרובע היהודי נפל בידי הירדנים וכל תושבי העיר העתיקה הוצרכו לברוח גלתה גם הישיבה על כל תלמידיה שהתפזרו בינתיים בכל בתי הכנסת ברחבי ירושלים החדשה. בגין תהפוכות הללו לא התקיים רישום מחודש לישיבת פורת יוסף במשך שלוש שנים, והתלמידים - ביניהם ראש הישיבה - נאלצו להישאר באותו שיעור כי אילו היו עולים לשיעור גבוה יותר היה הר"מ הקודם מוצא את עצמו ללא משרה וללא פרנסה. כאמור, לאחר מלחמת תש"ח למד במסגרת הישיבה שהתמקמה במספר בתי כנסת בשכונת הבורכים בבית הכנסת "צופיות" ועוד, והחל משנת תשט"ז בבניין הישיבה החדש בשכונת גאולה. התמדתו המופלגת נודעה לשם ולתהילה וגם לעת זקנותו המופלגת לא ויתר על סדר יומו הקפדני. היה זה בעת שחש כאבים ברגלו והוצרך לטיפול רפואי בבית החולים. גם שם ביקש לשמור על סדר לימודו הרגיל ושקע בלימודו במסכת הנלמדת בישיבה עד לשעות הקטנות של הלילה. בשהותו בבית החולים אף ביקש למעט בביקורים כדי שיוכל להמשיך בלימודו הקבוע תוך

בשבת היו מכניסים מתקן מיוחד שהביצה תתגלגל החוצה מאליה. הייתה לו חומרה שלא לאכול ביצה עד שעברו על העוף עשרים ואחד יום מזמן ההטלה ויצא מכלל טרפה. בבחרותו למד בישיבת 'פורת יוסף', אצל ראש הישיבה מרן הגאון חכם עזרא עטיה זצ"ל, שם קנה את תורתו יחד עם חכמי ורבני הישיבה בהיותו שקדן עצום שישב ולמד כל העת בהתמדה עצומה. קשר מיוחד חיבר בין מרן הגר"ע יוסף זצ"ל למי שהוא הכתיר להמשיך את דרכו בהנהגת הציבור, מרן ראש הישיבה זצ"ל. קשר ייחודי זה נארג על פני כשמונים שנה ויצק חוליית זהב בשלשלת הדורות. הוא החל אי שם בין כותלי ישיבת פורת יוסף בירושלים שבין החומות. מרן ראש הישיבה, כבנו של המקובל האלוקי הגאון אפרים כהן זצ"ל שעמד בראש ישיבת המקובלים 'עוז והדר', שפעלה בתוך ישיבת פורת יוסף, נתגדל משחר ילדותו בין חכמי הישיבה. כשהיה בחור צעיר בפורת יוסף, למד בהפסקת הצהריים, בין הסדרים, מסכת שבת עם החברותא באוצר הספרים. מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל שהיה שקדן במשך כל היום, היה יושב שם ואוכל פרוסה קטנה לארוחת הצהריים, וכל העת מעיין בספר שהיה פתוח לפניו תמיד. באחד הימים מרן הרב עובדיה זצ"ל פנה אל חכם שלום והחברותא שלו ואמר להם: 'אני שומע שאתם לומדים טוב, רוצים שאלמד איתכם?'. כמובן שהם ענו בשמחה ובחיוב וכך היו לומדים כל יום ולמדו כמעט את כל מסכת שבת. מאז הלך הקשר והתעצם עם השנים ובפרט לאחר שנכנסו יחד בעול הנהגת הציבור. מרן ראש הישיבה זצ"ל היה מדבר עם מרן הרב עובדיה כדבר בן עם אביו. פעם סיפר בשיחה לעיתון 'הדרדך': "מעולם לא נמנעתי מלומר לו דבר. פעם אחת אמרתי למרן, גם אם תכעס עלי אני אומר לך את דעתי, הוא שמע את הדברים, לאחר

שמשו של מרן ראש הישיבה חכם שלום כהן זצ"ל ורחה בירושלים ב"ב טבת תרצ"א בבית הוריו הגדולים הגאון המקובל הקדוש חכם אפרים כהן זצ"ל, ראש ישיבת המקובלים 'עוז והדר' ששכנה בישיבת 'פורת יוסף' בעיר העתיקה בירושלים, ולאמו הצדקת מרת תופחא מלכה ע"ה, בשמחת הברית נקרא בשם 'שלום' על שמו של המקובל רבי שלום שרעבי זצ"ל. אביו עלה בשנת תרפ"ד לארץ הקודש ולמד אצל חכם חיים שאול הכהן דוויק, 'השר"ה' זצ"ל. לאחר הסתלקות רבו בשנת תרצ"ג, הוכר חכם אפרים בירושלים כיוורשו וכראש המקובלים. כעשרים שנה שימש בישיבת פורת יוסף בירושלים כראש המקובלים, העמיד תלמידים הרבה מהישיבה ומחוצה לה, מעולם לא דחה אדם שבה ללמוד הן ביום והן בלילה ואף בשבתות. הוא נפטר בשבת קודש בג' בתשרי תשי"ז ונטמן בהר המנוחות בירושלים. אביו חכם אפרים זצ"ל למד אצל הגאון הקדוש חכם שמעון אגסי זצ"ל. ההורים שלו היו צריכים לעזוב את בגדאד, ורצו שהוא יבוא אתם. מצד אחד, לא רצה לאבד את הישיבה. מצד שני, מהיכן יהיה לו מה לאכול? החליט חכם אפרים ללכת לשאול את מרן ה'בן איש חי' כי זכה לקרבה גדולה. היה ה'בן איש חי' אהב את חכם אפרים, היה מבקש ממנו לבוא אליו בכל עת מצוא. הוא גילה לו פעם, שביקש מבני ביתו שאם הוא מגיע שיכניסו אותו אליו בלי שהיות, ואפילו הוא ישן או מסתגר בחדרו הקדוש ואין רשות לאף אדם להיכנס. אך לחכם אפרים הייתה רשות בכל עת. בבית אביו הגדול, לא היו פשרות, בענייני כשרות המזון. דקדוק ההלכה היה אצלו עד הקצה האחרון, גם בדור ההוא שהיה קשה להדר בדברים מורכבים, חכם אפרים לא ריחם על עצמו. בחצר הבית הקים לול תרנגולות. רק מהביצים שלהן אכל ורק מהן היה שוחט.

מרן ראש הישיבה חכם שלום כהן זצוק"ל

תוצ"א - תשפ"ב

מקומית בירושלים, בשנת תשמ"ד אז מרן הגראמ"מ שך זצ"ל, כתב מכתב הקורא להצביע לש"ס, יחד עם מכתבם של מרן ראש הישיבה חכם שלום כהן זצ"ל והגאון רבי שבתאי אטון זצ"ל.

מרן ראש הישיבה חכם שלום כהן זצ"ל נכנס אז לבית ברחוב ראב"ד 27 בבני ברק, ואמר למרן הרב שך את דברי רש"י בסוף פרשת כי תבוא על הפסוק "ולא נתן ה' לכם לב לדעת ועיניכם לראות ואזנים לשמוע עד היום הזה", כותב רש"י: "עד היום הזה: שמעתי, שאותו היום שנתן משה ספר התורה לבני לוי, כמו שכתוב "ויתנה אל הכהנים בני לוי", באו כל ישראל לפני משה ואמרו לו משה רבינו אף אנו עמדנו בסיני וקבלנו את התורה ונתנה לנו, ומה אתה משליט את בני שבטך עליה, ויאמרו לנו יום מחר לא לכם נתנה, לנו נתנה. ושמוח משה על הדבר, ועל זאת אמר להם היום הזה נהיית לעם וגו', היום הזה הבנתי שאתם דבקים וחפצים במקום.

עם הרש"י הזה שוכנע מרן הרב שך להקים את ש"ס, באומרו חכם שלום זצ"ל לפני הרב שך, "וכי לנו לא ניתנה התורה? גם אנחנו קיבלנו את התורה, גם לנו יש חלק, ויש רבים מאחינו שלא יודעים מהתורה, שלא מכירים אותה, אנחנו צריכים ללכת וללמד אותם."

מרן הרב שך כתב במכתבו: "למעלת כבוד ידידי ורב חביבי הרב הגאון בתורה וביראת שמים, ענותן מוכתר במעלות טובות מוהר"ר חכם שלום כהן שליט"א ראש ישיבת פורת יוסף בעיר העתיקה."

ומני אז, הציבור הספרדי, מבני התורה ועד הציבור הרחב, שלא זכה כלל להכרה, ומנת חלקו הייתה אך אפליה והדרה זכה להכרה למרות שבני התורה הספרדים היו מתי מספר, היו אז רק ארבע ישיבות ספרדיות.

ללימוד ההלכה. בישיבת ערב, היו לומדים שם כ-20 דפי גמרא בחודש עם פירושי רש"י תוס' והרא"ש. וסיפר ראש הישיבה: "בצעירותי, בלמדי בישיבת ערב אצל מרן הגר"ע עטיה למדנו קטע מסוים ב"בית יוסף", קטע שהיה מאוד ארוך, וניגש אחד הבחורים שלא הייתה לו סבלנות ללמוד את כל הקטע הארוך בשאלה מהי מסקנת דברי הבית יוסף, עניתי לו חזרה בשאלה, האם גם באוכל הוא נוהג לאכול מיד את הקינוח?... ולמה בלימוד הוא רוצה כבר בהתחלה את הקינוח.

סיפר ראש הישיבה בעצמו: זכורני, שכאשר פתחנו את הישיבה היו הרבה ספרי "בן איש חי" ובזמן שהיו קובעים ללמוד הלכה היו לומדים בספר "בן איש חי". בימים ההם נתתי הוראה למשגיח של הישיבה להוציא אותם, כי טענתי שזה לא לימוד. ה"בן איש חי" אומר לך מה צריך לעשות, אבל עדיין לא תבין למה צריך לעשות כך.

וכך אכן היה בישיבה, הוציאו את ספרי ה"בן איש חי". כי מי שלומד הלכה צריך ללמוד בראש ובראשונה שולחן ערוך. לכל הפחות צריך ללמוד בישיבה שולחן ערוך עם משנה ברורה, וודאי שזה לא הסוף אבל כך הוא יודע לפחות את דברי השולחן ערוך כי המשנה ברורה מבאר היטב את השולחן ערוך, והנה יתכן שמסקנת ההלכה שונה אבל זה כמו שאדם לומד גמרא, וכי מגיעים בסוף עד להלכה? אבל לכל הפחות רואים את מסקנת הגמרא וכשיש מחלוקת יודעים שיש מחלוקת ומבינים מה המהלך של הפסק הזה, ואז ניתן ללמוד גם דבר אחר, אבל אם לא לומדים כפי הסדר הזה לא ניתן ללמוד הלכה לאמיתיה של תורה.

נחזית ההנהגה הציבורית

הנהגתו הציבורית של מרן חכם שלום זצ"ל החלה בעת הקמת ש"ס תחילה כסיעה

שיטת הלימוד שלו הייתה מבוססת על דרך הלימוד של מורו ורבו מרן הגר"ע עטיה זצוק"ל ראש ישיבת פורת יוסף. בהקשר לכך ניתן לציין את מה שראש הישיבה היה מספר, על מרן הגר"ע עטיה זצ"ל שהיה מקפיד בלימוד המהרש"א בעיון. ראש הישיבה היה אומר: "צריך ללמוד את המהרש"א על הסדר, כך אנו נוהגים בישיבה, כי בלי לימוד המהרש"א אי אפשר להבין את הנלמד, זהו העיון, וכדברי ה'חזון איש' שמים שעזבו את המהרש"א ביטלו את העיון."

באחת השיחות לתלמידיו דרש ראש הישיבה מתלמידיו שישבו וילמדו, והעיקר שהלימוד יהיה ברצינות ושלא ירמו את עצמם בהבנת הלימוד. ראש הישיבה היה מציין את מה שזכר וראה בצעירותו: כיצד מרן הראשון לציין הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל לומד יחד עם מרן הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל ואף בדרכים המשיכו בלימודם ומעולם לא פסקו וביטלו את לימודם.

הוא היה מציין עובדה זו ומבהיר לתלמידיו כיצד ניתן לנצל כל דקה ודקה ללימוד תורה והלכה. "כשהולכים ברחוב", אמר, "העצה היחידה להינצל מהבעיות והפגעים שישנם ברחוב היא רק ע"י שהאדם מכין את עצמו חומר למחשבה טרם יצא לרחוב ולעיון בדרך או שישנן את תלמודו בדרך ויקיים מצוות 'ובלכתך בדרך'."

מרן ראש הישיבה תמיד היה דורש מקהל שומעי לקחו ואומר: "אדם שיושב ולומד עליו לעסוק בתורה לעומקה של הלכה, ולכן גם לומדי הדף היומי אל להם להסתפק בכך, אלא עליהם למצוא את הזמן ללמוד באופן יותר מעמיק, והיצר הרע נותן הרגשה לאדם שכביכול כבר למד היום הרבה שהרי כבר למד דף שלם בשעה.

כמו הגר"ע עטיה היה אף הוא דורש מתלמידיו לדעת קודם כל היטב את כל דברי הגמרא והראשונים היטב ורק אחר כך לגשת

תולדות חייו

מאת: יוסף טולידנו
צילומים: יעקב כהן

הכנסת ✓ אורחים? סוכר ל

סקרים בדקו ומצאו << סקרים בדקו ומצאו >>
70% מהציבור מעדיף שיגישו לו מים
>> ומצאו ולכד סקרים

לפח

כשאתם מגישים לאורחים ולמשפחה שלכם קנקן מים אתם מכבדים אותם ושומרים על בריאותם.

שתיה מתוקה מעלה את הסיכון לחלות בסוכרת, השמנה, מחלות לב וכלי דם, עששת ועוד.
כ-80% מקטיעות הגפיים בישראל הן תוצאה של סיבוכי סוכרת.

קו מידע בריאות לציבור החרדי
03-5097000

משרד
הבריאות
הרפואה

אפליבריא

התכנית הלאומית לחיים פעילים ובריאים

מנהיג של דור

הרב מאיר פנחס, משמשו בקודש ונאמן ביתו של גדול הדור נשיא מועצת חכמי התורה מן ראש הישיבה חכם שלום כהן זצוק"ל, בנטפי דמע שעות אחדות לאחר הסתלקותו

מן ראש הישיבה חכם שלום כהן זצוק"ל

הרצ"א - תשפ"ב

ולגדל אותם ולהחזיר עטרה ליושנה. כשניסו להתנגד ליוזמתו להקמת תנועה חרדית מזרחית ראשונה הוא עמד וזעק: "ומי ידאג לתושבי קטמון שלנו???" - "אם אנחנו לא נדאג להם, אף אחד לא ידאג להם". כך הוקמה תנועת ש"ס, תחילה בירושלים כתנועה מקומית ולימים במישור הארצי ואשר הפכה לסמל היהדות המזרחית השורשית והגאוה הספרדית בהחזרת העטרה ליושנה. לא לשם כבוד, לא לשם גיננים וכיבודים, אך ורק להגדיל תורה ולהרבות מוסדות תורה ולימוד תורה בעם ישראל.

זה הדבר היחיד שעמד לנגד עיניו וזו הייתה שאיפתו היחידה והתמידית. וככל שאהב ושקד על לימוד התורה כך פחד וחשש מביטולה. לא פעם ולא פעמיים היו רגעים גורליים שנאלצנו לגשת אליו ולבקש את הכרעתו להורות לראשי הישיבות והכוללים לסגור את הגמרא ולצאת לצורך זה או אחר, בבחינת "ביטולה זהו קיומה" והוא היה מסרב לענות בכל תוקף. היה משיב לנו "אני לא עונה על זה". "אינני יכול לקחת על כתפיי אחריות לביטול תורה של רבים". אך מאידך, כשהיה הוא צריך לצאת ולהשפיע על העם שבשדות לקרבם לאבינו שבשמים ובייחוד בתקופות בחירות, היה מבטל עצמו וסובב בכל ערי הארץ מן הצפון ועד הדרום, לעורר את הלבבות על מנת להגדיל את כוח התורה בעם ישראל כי זהו צורך הרבים.

כמה סימלי הדבר שמרן נלקח מאיתנו דווקא ביומא דפגרא, ימי בין הזמנים, שהמוני בית ישראל ואלפי בני הישיבות והאברכים הגיעו ללוותו למנוחת עולם מבלי שהיה צורך לסגור את היכלי הישיבות והכוללים שהיו משאת נפשו ונשמתו. על מה שנלחם כל חייו, השיבו לו ביום לכתו. ויתירה מזו, גם כל מניין ימי השבעה למרן זצוק"ל יגיעו לסיומם ביום ראשון בבוקר, ערב ראש חודש אלול, שעות ספורות לפני פתיחת היכלי הישיבות והכוללים בקריאת 'אני לדודי ודודי לי', שלא יהיה רגע אחד של ביטול תורה בגללו.

יה"ר שממרום ישגיח עלינו ויתפלל בעדנו ובעד כל עם ישראל שהקב"ה יאמר די לצרותינו ויגאלנו גאולה שלמה בקרוב אכ"ר.

אלפי תלמידיו ותלמידיו תלמידיו בארץ ובכל העולם כולו שזכו לקבל ממנו תורה והנהגה ביישיבת 'פורת יוסף' קרוב לחמישים וחמש שנה בהן כיהן כראש הישיבה. עשרות אלפים שלמדו ולימדו והקימו מוסדות תורה וישיבות מכוחו ומברכתו. כולם ידעו ש'חכם שלום' הוא איש אמת והיא נר לרגליו. בלא משוא פנים, בלא פחד ומורא מאיש. אמת צרופה ומזוככת שאין לה שני ונאמרת בצורה בהירה וישירה, חדה וברורה, בלי שיקולים זרים ובלי להשאיר פתח לסימני שאלה. גם כשהיינו מביאים בפניו שאלות יום יומיות של הכרעות הרות גורל לכאן או לכאן,

הוא היה שוקל את הצדדים מספר שניות אך מיד חותך ומכריע באופן ברור ונחרץ את דעתו דעת תורה שתמיד הייתה הדרך הנכונה. גם כשהיו מקרים שבאותו רגע לא הצלחנו להבין, מאוחר יותר ראינו נכוחה שזה היה הדבר הנכון והרגשנו בחוש שהשכינה מדברת מפי קדשו.

לא רבים יודעים, אבל מרן ראש הישיבה חכם שלום כהן זצוק"ל היה "הגבר הוקם על" כדברי הנביא (שמואל ב'). הוא הראשון שזיהה את הצורך בייצוג לבני עדות המזרח, לרומם

למעלה מרבע מיליון איש מכל המגזרים ומכל החוגים צעדו שפופים ובוכים בחום הכבד של חודש אב לחלוק כבוד אחרון למנהיג של דור.

כל אחד ממאות אלפי המלווים שצעדו אחר מיטתו של גדול הדור מרן חכם שלום כהן זצ"ל הרגישו בו 'האבא הפרטי שלהם', 'המנהיג הפרטי שלהם'. הוא, שהיה לוקח לליבו כל צרה ובעיה שבאו לשטוח בפניו - צרות הפרט וצרות הכלל, נתן לכל אחד תחושה אבהית של 'עמו אנוכי בצרה'.
בכל יום אחר שעות קבלת קהל כאשר אלפי

הפונים לברכה ועצה כבר עזבו את הבית, היה מרן יושב איתנו ומתייפח בבכי. מצביע על הררי הדפים ובהם השמות לברכה שהיה כותב בכתב יד קדשו ואומר לנו "כמה צרות יש בעם ישראל", "אוי", היה נאנח. "ריבוננו של עולם רחם על עמך ישראל", היה זועק. כמה נגעה לליבו כל צרה של כל יהודי באשר הוא.

הוא היה האבא של כולם! מכל קצוות תבל היו באים לשאול בעצתו ולקבל את הכוונתו הישרה והישירה. עשרות

ח"כ אוריאל בוסו

זוכר חסדי אבות

אנשים ונושאים מוטלים על כתפיו של גדול הדור והוא זוכר ממרום גילו את הנושאים הפרטיים ואת המצוקה של כל אדם שבא אליו.

היה זה שיעור לחיים מהי אהבת ישראל והדאגה לזולת, כמה כאב אמיתי היה לו שפגעו בגיבורי החיל בני התורה. אותה ממשלה שפגעה בציפור הנפש של היהדות, הוא קם וזעק לא צריך בשבילים תותחנים או את איראן להפיל אותם. בורא עולם יביא עליהם שלג והם לא ידעו איך להסתדר. זו זעקה שהוא זעק מכאב ומתוך קדושה ונקיות אמיתית והעביר את המסר של צדיק גוזר והקב"ה מקיים. באותו שבוע ירדו שלגים וירושלים נחסמה ולימים כל עם ישראל הבין כמה מרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א אהב אותו והגדיר את דיבורו 'פה קדוש' ולהיזהר מלעבור על דבריו. זאת ההנהגה שתחסר לנו. יתמות ואובדן שיורגש בכל צומת מרכזי בחיים הציבוריים והפרטיים, בעז"ה נמשיך את מורשתו ואת הנהגותיו.

יה"ר שזכותו תגן בעדנו ובעד כלל ישראל להיות מליץ יושר בעדנו ובעד כלל ישראל.

ישועה. כשאמרתי את שם אבי ואמי, הרב שאל לשלום הוריי ואמר לי שהוא זוכר את יום החתונה של הוריי, וציין ממש את התאריך יום ושנת נישואיהם המדויק.

שלושה חודשים לאחר אותה פגישה נפגשנו בחתונה של תלמידו. כשניגשתי לרב להתברך הוא מיד הקדים אותי ושאל אותי האם הסתדר העניין ההוא? נדהמת. כל כך הרבה

נכנסתי לכהונתי בכנסת בחודש סיון תש"פ, מספר ימים לפני כניסתי לכנסת נכנסתי למעונו של מרן ראש הישיבה נשיא מועצת חכמי התורה הגאון הגדול חכם שלום כהן זיע"א ליטול עצה מן הזקנים, כפי שעשיתי במהלך כל שנות כהונתי בעיריית פתח תקוה, כמאמר חז"ל: "כל הנוטל עצה מן הזקנים אינו נכשל"

לאחר שברכני בברכת כהן באהבה שאלתי אותו כיצד אתמודד 'בגוב האריות' בכנסת?

חכם שלום השיב לי: "הכנסת הוא מקום שבו מרבים להתווכח ולריב, דע לך שזה מאפיין את עמנו הוויכוח. אולם במקום אליו אתה נכנס צריך להיות מעשי. אתה יכול להציל תהיה מעשי וזה סוד ההצלחה. וחשוב לזכור שכל מעשיך יהיו לשם שמים".

העצה הזו מלווה אותי בכל צומת בפעילות הציבורית, להיות פרקטי לשם שמים. לא לבזבז את הזמן בוויכוחים שאינם תורמים. להניח את ה"אני" ולסייע לשני.

בסיום הפגישה נדהמתי מכח הזיכרון של מרן ראש הישיבה זצ"ל. ביקשתי ממנו ברכה בעניין פרטי כפי שתמיד נהגנו לעשות כשיש צרה או שמחה או מצוקה שמצריכה

גלה כבוד מישראל אנד צדיק מן הארץ

יחד עם כל בית ישראל ותושבי פתח תקוה מבכים אנו מרה את סילוקו לשמי רום של רבן של כל בני הגולה פאר הדור והדור, מורה דרך לאלפים ורבבות, מאיר עיני ישראל בתורתו ובתבונתו, אשר ניווט את דורנו כאב רחמן רבים נהנו ממנו בעצה ותושיה, קיבל כל אדם בהארט פנים ובסבר פנים יפות

נשיא מועצת חכמי התורה מרן חכם שלום כהן זצ"ל

אשר בתוך כלל ישראל נשא את עירנו פתח תקוה על לוח ליבו הטהור כאב רחמן וכרועה מסור

זכותו הגדולה תעמוד לנו שלא ישמע עוד שוד ושבר בגבולנו ודמותו המאירה תשמש לנו כאות וכמופת

מי יתן לנו תמורתו

תנוחמו למשפחתו הנכבדה ולכל בית ישראל, בנחמת ציון תנוחמו

חברי מועצת העיר רמי גרינברג ראש העיר תושבי פתח תקוה

ח"כ חיים ביטון אבא של כולם

או חיפה, עפולה או כל עיר ויישוב בארץ. באחת הפעמים הגעתי למעונו של מרן זצ"ל יחד עם מנהל של אחד מתלמודי התורה לשאול את מרן שאלה שדרשה הכרעה של דעת תורה בסוגיא חינוכית מורכבת. מרן שמע את השאלה בקשב רב, שאל כדי להבין היטב את המקרה ולאחר מכן השתררה בחדר שתיקה. במשך עשר דקות מרן זצ"ל ישב ושקט. הייתה דממה בחדר. לאחר עשר דקות מרן נתן תשובה חותכת ורק לאחר שעשינו כמצוותו, הבנו כעבור זמן מה, עד כמה תשובתו הייתה מדויקת.

לפני כשנתיים יצאנו ביחד עם יו"ר התנועה הרב אריה דרעי למסע עצרות חינוך ברחבי הארץ. לאור העובדה שידענו מראש על כך שהוא סובל מכאבים ברגליו, הוכנו מבעוד מועד מדרגות מיוחדות שיקלו עליו לעלות למסוק. אולם למרות זאת, במעבר מהמדרגות למסוק היה לו קושי לעלות. עד עכשיו מהדהדת באוזניי זעקת האיימי שמרן זעק בשל הכאבים העזים ברגליו, כשזכיתי לתמוך בו בכניסה וביציאה מהמסוק. מרן הכריח את עצמו לצאת לחזק את עם ישראל. הוא עשה זאת למרות כאביו כשהבין שזו טובת עם ישראל.

כזה היה מרן. אבא של כולם!

קשה לחשוב על מרן ראש הישיבה בתחושת עבר. מרגע שאושפז עד לרגע שזכיתי להיות נוכח בו שבו ניצחו אראלים את המצוקים ואיבדנו את אבינו רוענן, היו כל כך מהירים, שעדיין אנחנו מתקשים לעכל את האבדה הגדולה.

זכיתי בתפקידי השונים בתנועת ש"ס, הן כמנכ"ל רשת החינוך התורני 'בני יוסף' והן כמנכ"ל התנועה וכאשר נקראתי לכהן כחבר כנסת מטעם התנועה הקדושה, להיקרא אל הקודש פנימה ולשהות במחיצתו של מרן ראש הישיבה.

בכל פעם שביקרתי במעונו או שפגשתי בו באירוע ציבורי, הייתי לי תחושה שחזרה על עצמה: תחושת אבהות. מספיק היה לשבת לידו, בלי שאמר מילה, רק החיוך העוטף, העניק לי את תחושת האבהות שהרעיה עליי ועל כל מי שנמצא בסביבתו.

בתקופה בה שימשתי כמנכ"ל רשת החינוך התורני היה לי איתו קשר מיוחד. הייתה לו דאגה בלתי פוסקת לילדי ישראל, וכל העת התעניין, שאל ודאג שתלמידי הרשת יקבלו את כל המגיע להם ושתלמודי התורה ימשיכו להתפתח ולפרוח והעיקר שעוד ועוד ילדים יצטרפו לבתי הספר התורניים, בין אם זה ילד מאילת, מקרית שמונה, מבתיים וראשון לציון

ח"כ יצחק פינדרוס

איש האמת

את מרן חכם שלום כהן זצ"ל יצא לי להכיר לפני למעלה משלושים שנה בסמטאות הרובע היהודי בעיר העתיקה. דמותו הטמירה והליכותיו הצנועות בלטו כבר אז למרחוק. על שקדנותו בתורה לא אני אעיד, גדולים וטובים ממני העידו. אבל על מידת האמת שבו אוכל להגיד מה ראיתי. מעולם לא חשש להביע את דעתו. "לא תגורו מפני איש", לא הייתה עבורו סיסמה ריקה מתוכן. אבל בד בבד, לצד התקיפות, ניתן היה לראות את הרכות והאישיות כלילת המעלות. לא פעם שועי עולם הגיעו לביתו ושמעו ממנו את האמת ללא כחל ושרק והם היו יוצאים אבלים וחפויי ראש. דקה אחריהם היה נכנס אברך בן תורה וכולו היה רך כקנה, מקשיב, שומע ומשתעשע עימו בדברי תורה. גם כשהיה אומר את האמת הלא נעימה, ידע לתבל את דבריו בחוש הומור יוצא דופן.

סלד כל חייו מהכבוד. סירב בתוקף לכל מיני כיבודים בבית הכנסת, לכל מי שביקש ללוותו או לסייע לו ועשה הכל בעצמו. התקיימו בו דברי חז"ל, כל הבורח מן הכבוד, הכבוד רודף אחריו.

לעיר העתיקה חכם שלום הגיע לאחר שחרורה, עם חזרתה מהגלות של ישיבת

פורת יוסף. באותן שנים העירייה ראתה במקום כאתר תיירותי. מול עיניה עמדה השאיפה להפוך את המקום למוזיאון חי, מבלי שקול התורה ישמע בסמטאות העיר. חכם שלום עבר לגור ליד הישיבה ויחד עם הרבנית ע"ה גידלו את ילדיהם במסירות נפש ממש. הרבנית הייתה יוצאת כל יום לשער יפו, ללוות את ילדיה לתלמודי התורה ובתי הספר ברחבי העיר, כי באותן שנים תלמוד תורה בעיר העתיקה היה מאן דכר שמיה.

מזימת העירייה כשלה. קול התורה חזר להתנגן בסמטאות העיר העתיקה. חכם שלום שמח על כך עד מאוד. בכל פעם כשהעירייה או גורם אחר ניסו להפוך את המקום למוזיאון או למקום תיירותי, במטרה להשכיח ולמחוק את קדושת העיר, חכם שלום היה אזור כגבר חלציו ונאבק בכך מלחמת חורמה.

הוא חי את ירושלים של מעלה ולא הבין כיצד אפשר אחרת. כשהתמודדתי לראשות עיריית אלעד קיבלתי את ברכתו, אך בד בבד נזף בי: "רק משוגע עוזב את העיר העתיקה". הסתלקותו מעימנו זו אבדה קשה לכל הציבור היהודי כולו, אבל לתושבי ירושלים בפרט. חבל על דאבדין ולא משתכחין.

שבת חזנות ושירה

פרשת שופטים

ז' באלול תשפ"ב
3/9/22

דברי ברכה:
רמי גרינברג
ראש העיר

עו"ד צביקה וישנדר
ראש האגף

שבת:
07:30 - שחרית
בבית הכנסת "בית מאיר"
רח' מילר 15, פתח תקוה

ערב שבת:
18:50 - מנחה וקבלת שבת
בבית הכנסת "בית חנה"
רח' עוזיאל 20, פתח תקוה

מינהל חברה וקהילה
האגף לתרבות יהודית

פתח תקוה. קובץ של עיר. לב של מושבה

כריבור מוסין

האגף לתרבות יהודית
יוצאת ויבוא לנשמה

Scanned by TapScanner

במוצאי יום הכיפורים עם יבלח"א הגר"ש בעדני שליט"א

אצל מרן שר התורה הגר"ח קנייבסקי זצ"ל

בניחום אבלים אצל יבלח"ח מרן רה"י הגר"ג אדלשטיין שליט"א

עם יבלח"א הרשל"צ הגר"י יוסף שליט"א

בדרכו לישיבה בעיר העתיקה

בדרכו לשמש כסנדק

ממתיק סוד עם הראשל"צ

עם יבלח"א יו"ר ש"ס אריה דרעי

בהדלקת נר חנוכה

עם יבלח"א הגר"י כהן ר"י יקירי ירושלים

עם תלמידיו בישיבה בתהלוכת חג פורים

עם הרב שלמה זביחי ביום שכולו תורה שע"י מוסדות תפארת רפאל

עם חברי הכנסת של ש"ס

קורא בספר תורה

מרביץ תורה בפני תלמידיו

מין ראש הישיבה
חכם שלום כהן
זצוק"ל
 תרצ"א - תשפ"ב

מראות
מחיינו

צילומים: יעקב כהן

בסוד שיח עם מין הראשל"צ הגר"ע יוסף זצ"ל

מקונן על חורבן הבית בט' באב

בדרכו לעודד ולעודד בערי הפריפריה

עם מין הרשל"צ הגר"ע יוסף זצ"ל ויבלח"א הגר"ש בעדני שליט"א

עם ראש הממשלה לשעבר בנימין נתניהו

בערוב ימיו: מתפעל מהדר אתרוגי מרוקו

מתנות כהונה, בפדיון פטר חמור

אבי גרינצייג

נחמה של מנהיג

הגרי"ג שהדור זקוק לו. רק אחר כך, כשהונחה דעתו שניחם את מרן הגרי"ג כנדרש, שוחחו גדולי ישראל גם בנושא הגיוס, ולי הייתה כותרת... גם השיחה ההיא יש בה כדי ללמד על דמותו של חכם שלום זצ"ל, הכהן הגדול מאחיו. "יש בעיה של הגיוס ומאיימים על תקציבים, אנחנו לא חיים מהתקציבים, אנחנו הצבא של הקב"ה, לכן נקראים יוצאי צבא", פסק מרן זצ"ל בתקיפות, ומרן הרב אדלשטיין השיב והרגיעו: "הכל תלוי בזכויות, אין מה לדאוג". לרגע קט נדמה היה כי התפקידים התחלפו, ומרן הגרי"ג הוא זה שמנחם ומרגיע את חכם שלום הכואב, כי "לא תישכח מפי זרעו", והוסיף "בשיתוף פעולה של כולם יחד, לא יהיו שום גזירות ואין מה לדאוג".

ואז המשיך חכם שלום זצ"ל וסיפק זווית ייחודית משלו, אופיינית כל כך: "אחינו הטועים לא יודעים מה זה בן תורה, אבל כשמתקרבים - הם שמחים שבנם בתורה. יש לנו הורים שרוצים שבנם ילך לצבא, התלמידים נשמעים לי יותר מבנים, שום אחד לא הולך לצבא, כשמתחננים, אבא שלהם אומר לי תודה, לא תהיה שום כפיה".

כי אכן, למרות היותו ראש ישיבה בסגנון הישיבתי, היה מרן זצ"ל מחובר גם לעם שבשדות, כממשיכו של מרן פאר הדור הגר"ע יוסף זצ"ל בהנהגתה של תנועת ש"ס, הכיר את הרגישויות והדקויות, ידע את המורכבות והנגיש להם את התורה והליכותיה בדרכי נועם. בתקיפות ובהחלטיות, אבל גם ברוך ובהבנה. התלמידים נשמעים, אבל האבא גם אומר תודה. הם אמנם 'אחינו הטועים', אבל הם גם 'שמחים שבנם בתורה'. זה השילוב המקורי של המסורתיות המזרחית, זו הבשורה העצומה של תנועת ש"ס מראשית דרכה, כאשר הייתה תנועה עירונית ירושלמית, שזכתה לתמיכתו הראשונה של תלמיד חכם בעל שיעור קומה - ראש ישיבת פורת יוסף, הגאון רבי שלום כהן זצ"ל. אוי לה לספינה שאבד קברניטה.

את נשיא מועצת חכמי התורה, מרן חכם שלום כהן זצ"ל, זכיתי להכיר כבר מילדות באופן בלתי אמצעי. חתנו ובתו לבית זיאת - שדאגו לו במסירות נפש במרבית שנותיו האחרונות - התגוררו בשכונת רמות בירושלים, קומה מעל בית הוריי. קשה לשכוח את דמותו התמירה וההדורה בכל פעם בה הגיע לשכונתנו. גם כילד קטן היא נחקקה בעיניי, דמות של האדם הגדול בענקים, אבל גם כזה שמשפיל את קומתו ומתייחס לכל ילד ולכל נצרך, מאזין בסבלנות לצרותיו של האחד ומתייחס בחיבה לשאלותיו של האחר.

אנקדוטה אחת שזכיתי להיות נוכח בה צרובה היטב בזיכרוני. היה זה לפני מעט יותר מארבע שנים, עת נפטר בנו של מרן ראש הישיבה הגרי"ג אדלשטיין שיבלחט"א, הרב הגאון שמעון יוסף אדלשטיין זצ"ל, ומרן נשיא מועצת חכמי התורה הגר"ש כהן זצ"ל הגיע לנחם את האב הגדול בביתו. כשנודע לי שמרן הגר"ש עושה את דרכו לבני ברק, בואכה רחוב ראב"ד, מיהרתי לביתו של ראש הישיבה כדי להידחק בין התלמידים ולצפות במחזה הנדיר - מפגש של שני נשיאי מועצות גדולי וחכמי התורה. אודה על האמת, לא מעט סקרנות עיתונאית הייתה בי. הנחתי שבמפגש כזה יעסקו גדולי ישראל גם בסוגיה הרגישה של אותם ימים, סוגיית גיוס בני הישיבות, וחפצתי לפרסם את הדברים כאן, ברשת 'קו עיתונות'.

זה היה מעמד בלתי נשכח, מרן הגרי"ג שליט"א, עייף מיממה שלמה של ניחום אבלים, יושב על ספסל האבלות ומקבל בחום את פניו של חכם שלום. מרן הגרי"ש כהן זצ"ל התיישב מולו, ומיד פתח בדברי חיזוק וניחום. במשך כרבע שעה שור מדרשים והלכות, שלה מזיכרונו האגדי סיפורים על גדולי ישראל מהעבר ששכלו את ילדיהם וקינח בדברי חיזוק אישיים למרן

למרות היותו 'ראש ישיבה' בסגנון הישיבתי, היה מרן זצ"ל מחובר גם לעם שבשדות, כממשיכו של מרן פאר הדור הגר"ע יוסף זצ"ל בהנהגתה של תנועת ש"ס, הכיר את הרגישויות והדקויות, ידע את המורכבות והנגיש להם את התורה והליכותיה בדרכי נועם. בתקיפות ובהחלטיות, אבל גם ברוך ובהבנה. התלמידים נשמעים, אבל האבא גם אומר תודה. הם אמנם 'אחינו הטועים', אבל הם גם 'שמחים שבנם בתורה'. זה השילוב המקורי של המסורתיות המזרחית, זו הבשורה העצומה של תנועת ש"ס מראשית דרכה

מרן ראש הישיבה
חכם
שלום כהן
זצוק"ל
תוצ"א - תשפ"ב

ניחום אבלים בלתי נשכח. נשיאי מועצות גדולי וחכמי התורה

**יחד עם כל בית ישראל,
המומים וכואבים את הסתלקותו
של המאור הגדול, שריד לדור דעה,
משיירי כנסת הגדולה, אשר הרביץ תורה
במשך עשרות בשנים והעמיד רבבות תלמידים,
ראש ישיבת פורת יוסף ונשיא מועצת חכמי התורה
מזן ראש הישיבה**

הגאון הגדול

חכם שלום כהן זצוק"ל

**אשר נסתלק לישיבה של מעלה למגינת לב עם
ישראל בליל יום ב' כ"ה אב, פרשת ראה**

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

מן ראש הישיבה חכם שלום כהן זצוק"ל

תוצ"א - תשפ"ב

ח"כ מיכאל מליכאלי

גאון בענווה

מחזה זה של יציאת נשמתו של רבנו תלווה אותי עד יומי האחרון, הנער שגדל בירושלים של מעלה, בעוני מחפיר, אך עם סיפוק בקדושה וטהרה שאין שני לה. דרכו המיוחדת, האהבת, התקיפה ללא פשרות היא זו שתיזכר לנצח. והיא זו שתיחקק בלב כל מאות אלפי המלווים אשר הגיעו בצהרי יום לווהט בשמש הקופחת לומר תודה ולחלוק כבוד לראש הישיבה, גאון בענווה, ענק בהנהגה, וקדוש מרחם. זכותו תעמוד לנו ולכל עם ישראל אשר זקוק בימים אלו לסייעתא דשמיא אמיתית ומזוקקת בכדי שנוכל להמשיך להיות יהודים שומרי תורה ומצוות בארץ ישראל - כאשר ציוותנו.

במשך כמה שעות עמדתי שם, התפללתי אך העיניים היו מכוונות רק למקום אחד, לפניו של המלאך, פנים של קדושה, הנהגה, ראיתי בהבוק אחד את הצער הנסוך שם, צער שגילם את 'ראשיתך מצער', אך גם את השלווה ותחושת הסיפוק של 'ישגה מאד' - כאומר בפעם האחרונה את שאמר יום יום במשך 90 שנה בעת ברכת הכהנים - ריבוננו של עולם - עשיתי מה שביקשת גם כאן זו הייתה תפילה שבלחש. עשיתי מה שרצית שאעשה, סגרת את הגמרא עצרתי את סם החיים בכדי להנהיג את כלל ישראל, בדיוק כפי שציוותני בדרך שהנהגה צריכה וחיבת להיות, באהבה...

לכתוב על חכם שלום זצוק"ל זו משימה כמעט בלתי אפשרית, בוודאי כעת שהכל קרה מהר מידי, הסנה הבעור כבה אבל איננו עוכל. ההנהגה של חכם שלום הייתה זהה לזו של המנהיג הראשון בעם ישראל - משה רבינו. הנהגה שהייתה רצופה בענווה, ברצון לא להיות שם, גדלות שהייתה קודם כל שקיעות בלימוד ואהבת תורה צרופה וטהורה. אך כמו משה רבינו, הקב"ה רצה אחרת וכלל ישראל זכה להנהגה תקיפה ורחימאית כאחד, הנהגה ללא פשרות לצד קירוב והבנה לליבם של אלו שטעו. דקויות של רגש המהולות בחמלה לכל דבר שבקדושה. הדמעות שירדו על לחי רבים היו והשתוו לצערם של ישראל.

הנהגתו של רבינו, תיזכר כזו של 'אחריתך ישגה מאד' אך לאחר שנים של 'ראשיתך מצער'. כמה דם, תפילות וציפייה הקדיש מחייו למען הציבור הספרדי, אין בן אנוש היכול לתאר זאת, לצד כל זאת, זכה לגדול בבית של אביו הקדוש רבי אפרים כהן מלאך ה' צבקות. שם ספג את היכולת למסור נפש באופן מוחלט שלא קיים ולא דומה לשום דבר אחר. בערבו של יום ראשון, עת היוודע כי מצוקים ואראלים נלחמים כאריות והמוני בית ישראל קרעו שערי שמיים, חזרתי לביתי מהורהר. מצד אחד, זהו לא זמן להפריע לרופאים לעשות עבודתם, ותפילות אינן חייבות להיות סמוך למיטתו, מאידך הרהרתי כי אולי זו הזדמנות אחרונה להביט בפניו הקדושות אשר זולת התורה הקדושה לא ראו שום דבר אחר, הלב ניצח! יצאתי מהבית לעבר בית החולים.

רה"ע ירושלים משה ליאון

ירושלים תיתן קולה

בלתי נתפס שאיבדנו מנהיג כזה. בלתי נתפס שאיבדנו מחנך כזה ובלתי נתפס שאיבדנו אבא כזה. הוא דאג והראה עקביות יוצאת דופן לכולם, גם למסורתיים ולחילונים, כפי ששמענו בנאומיו חוצבי הלהבות שנאמרו אחת לתקופה. לכן, האבדה היא לכולנו. לתושבי ירושלים, לאזרחי ישראל ולעם ישראל כולו. דמותו וזכרו לא ימושו מליבי ומלב ירושלים כולה לעולם. ציון במר תבכה, ירושלים תיתן קולה, אוי מי ייתן לנו תמורתו.

במרוצת השנים זכיתי להיכנס לביתו פעמים רבות, כדי להתייעץ ולהתברך בנושאים העומדים על הפרק ולקבל את עצותיו החכמות שניתנו תמיד במאור פנים. באותם ביקורים הבנתי את היקף מעורבותו והשפעתו על אלפי תלמידי מוסדות החינוך בעיר ירושלים. לחכם הירושלמי, שנולד וגדל בעיר העתיקה ולא התרחק מהעיר עד יומו האחרון, הייתה משנה סדורה בענייני חינוך, הבנה ברורה בנפש התלמידים והשקפה נהירה בעניינים ציבוריים.

תמיד התפלאתי איך מנהיג בסדר גודל כזה, מתנהל בצורה כל כך שלווה ואצילית. משא הדור היה על כתפיו, אך הוא קיבל את כל אחד בסבר פנים יפות. אני נזכר בימים שקדמו לבחירות המוניציפליות בירושלים, בהן נבחרתי לכהן בתפקיד ראש העיר ירושלים, בתמיכתו של חכם שלום זצ"ל. גם ברגעים הכי מתוחים שלפני הבחירות, ולמרות הלחץ הרב ששרר סביב - נשיא המועצת השרה על כולם רוגע ושלווה נפש שנדירה מאוד במחוזותינו.

השבוע צעדתי ברחובות ירושלים, לצד עשרות אלפי אנשים שבאו לתת כבוד אחרון לנשיא מועצת חכמי התורה חכם שלום כהן זצ"ל. דמעתי עם ההמונים, כאבתי עם התלמידים והתאבלתי יחד עם עם ישראל. חכם שלום, מלבד היותו גאון בתורה ובהלכה, היה גם מנהיג דגול ומורה דרך למאות אלפים אנשים. את הרבצת התורה, הקמת הישיבה וקבלת ההחלטות הגורליות, הוא ביצע אמנם בבירה ירושלים, אך מצודתו הייתה פרוסה בכל ריכוזי יהודי בתבל.

אנחנו מחפשים...

מנהל/ת חשבונות

סוג 3

✓ שנתיים ניסיון לפחות ✓ שליטה בחשבשבת חלונות -
חובה ✓ אחראית לקוחות, גביה ✓ יכולת אירגונית, שירותיות
ומקצועיות ✓ שעות עבודה 9:00-17:00

סוכני/ות מכירות

דרישות התפקיד:

✓ ניסיון במכירות או בטלמרטינג - חובה ✓ אסרטיביות,
יזמה, יכולת מכירה ✓ כושר ביטוי מצוין ✓ עבודה בסביבה
נעימה ומתחשבת ✓ משרה מלאה ✓ תנאים טובים

מעצב/ת

דרישות התפקיד:

✓ חרוצה ובעלת/ת מעוף ✓ שליטה בתוכנות: InDesign
Illustrator, Photoshop ✓ ניסיון של שנתיים לפחות ✓ עבודה
בשעות גמישות - חובה

פקיד/ת גביה

למשרה מלאה | העבודה בסביבת עבודה ממוחשבת | גביה
טלפונית מלקוחות | מעקב, בקרה והפקת דוחות גביה

דרישות התפקיד:

✓ ידע בהנהלת חשבונות - חובה ✓ ידע וניסיון בחשבשבת - חובה ✓
ניסיון של שנתיים לפחות ✓ אסרטיביות, יכולת עבודה עצמאית ובצוות
✓ יסודיות, ארגון, שירותיות ויכולת בינאישית גבוהה

זה יכול
להיות שלך

03-6162229

office@kav-itonut.co.il

4 מפלגות מתמודדות על קולות הציונות הדתית

אמיתי פורת בנו של חנן פורת יוצב במקום השלישי ברשימת 'הרוח הציונית' בראשות שקד והנדל ואילו הרב עמיחי אליהו בנו של הרב שמואל אליהו יוצב במקום הרביעי ב'עוצמה יהודית'

מאת: חיים רייך

הרב עמיחי אליהו מצטרף לשורות עוצמה יהודית. צילום: דוברות עוצמה יהודית

המאבק על קולותיהם של מצביעי הציבור הדתי לאומי נישש בין ארבע מפלגות שונות: הציונות הדתית בראשותו של ח"כ בצלאל סמוטריץ, עוצמה יהודית בראשותו של ח"כ איתמר בן גביר, הרוח הציונית בראשותו של השרה איילת שקד והבית היהודי בראשותו של ראש עיריית גבעת שמואל יוסי ברודני.

בשעות היום של יום שלישי התקיימו הפריימריז בציונות הדתית. במקום הראשון הגיע ח"כ אופיר סופר, במקום השני חברת הכנסת אורית סטרוק, במקום השלישי ח"כ שמחה רוטמן ובמקום הרביעי ח"כ מיכל וולדיגר. במקום החמישי הגיע צבי סוכות, במקום השישי משה סלומון, במקום השביעי חי זאגא, במקום השמיני ארנון סגל.

מתוך 24 אלף מצביעים, אחוז ההצבעה עמד על 80%, בסך הכול 19,254 מצביעים. בתוך כך, במפלגות האחרות המתחרות על ליבו של המצביע הדתי לאומי, מנסים לייצר תחושה של התחדשות וצירוף דמויות מוכרות בציונות הדתית.

אמיתי פורת, בנו של חנן פורת, מראשי ההתיישבות ביהודה ושומרון, שבעבר כיהן כחבר כנסת מטעם התחיה, המפלגה ולאחמ"כ עבר לתקומה שחברה לאיחוד הלאומי, הודיע כי הוא הולך בדרכי אביו ובכוונתו להצטרף למפלגת 'הרוח הציונית' בראשותה של השרה איילת שקד.

ביום ראשון כינסו שרת הפנים איילת שקד ושר התקשורת יועז הנדל מסיבת עיתונאים בכפר המכביה, שבה הציגו את אמיתי פורת, איש 'הציונות הדתית', ששימש בשנים האחרונות כמנכ"ל תנועת הקיבוץ הדתי ויוצב במקום השלישי ברשימה.

במסיבת העיתונאים בכפר המכביה אמר פורת: "אני שמח היום להצטרף לרוח הציונות, הבית של הציונות הדתית והימין הערכי. היום, יותר מתמיד אנחנו נדרשים להשיב את הרוח הציונית, את החלוציות, את ההתמודדות חסרת

זהות היהודית, ממשיך את מסורת סביו ואביו באהבת ישראל לכל יהודי ויהודייה תוך חיבור אמיתי לעם ישראל". הרב אליהו מסר: "אני שמח בזכות שניתנה לי להיות שליח נאמן לעם ישראל להצטרף לעוצמה יהודית בראשות ח"כ איתמר בן גביר ומאמין שיש לנו בשורה גדולה לציבור בישראל, למען חיבור קהלים מכל החוגים והמגורים שבאים להיכנס תחת הדגל של אהבת התורה, אהבת עם ישראל ואהבת ארץ ישראל".

גם בעוצמה יהודית הכריזו על שם חדש לרשימה: הרב עמיחי אליהו, בנו של הרב שמואל אליהו, רב העיר צפת ונכדו של הראשון לציון הגאון רבי מרדכי אליהו זצ"ל, יוצב במקום הרביעי ברשימתו של בן גביר. הרב עמיחי אליהו משמש כיושב-ראש איגוד רבני הקהילות ובמסיבת העיתונאים שבה הוצג הרב אליהו, אמר ח"כ בן גביר: "מדובר ברגע היסטורי לציונות הדתית. הרב עמיחי אליהו הוא הנציג האוטנטי של ציבור חובשי הכיפות הסרוגות והשקופות הנלחם למען

הפשרות עם האתגרים העומדים בפנינו ובפני מדינת ישראל ואת הרוח המאחדת והמקורבת. מי שמתרחק מסיכויו להיבחר לכנסת הבאה הוא מי שעומד בראשות הבית היהודי יוסי ברודני. אחרי שנפגש בשבוע שעבר עם איילת שקד ויועז הנדל, הבהיר ברודני כי אין לכוונה 'לסתום חורים'. המשמעות היא שהמגעים בין הצדדים נכשלו נכון לעכשיו. הצבתו של אמיתי פורת במקום השלישי, מסיימת את המו"מ עם הבית היהודי ומשאירה את ברודני להתמודד ברשימה עצמאית ללא שום חיבור פוליטי.

המפלגה שמתחרה על קולות 'ישראל ביתנו'

שר האוצר אביגדור ליבמן מאשים: "תמיד איכשהו רגע לפני בחירות, מוקמת רשימה שכל מטרתה היא לפנות לקהל דוברי הרוסית, ולנגוס ולו במעט במצביעי ישראל ביתנו" • מנכ"לית ימינה לשעבר סטלה ויינשטיין הגיבה: "אף אחד לא מפעיל אותי. לא בטוח בכלל שארוץ בבחירות, זה 50-50."

מאת: חיים רייך

היה נתניהו, הם הקימו את המפלגה כדי לחסום את שרנסקי, הוא אולי חושב שכולם מתנהלים כמוהו".

וינשטיין תקפה את ליברמן שלדבריה נכשל בתפקידו כשר האוצר: "בפעם הבאה שהוא תוקף אותי, שיעזוב את ימינה ואת השאר ויענה לי איך אימא שלי אמורה לחיות מ-2,200 שקלים בחודש".

לסיום התייחסה לדבריו של ליברמן ואמרה: "אף אחד לא מפעיל אותי, אני לא מכירה את מיראלשווילי, לא ידעתי בכלל שהוא בעלי ערוץ 14. לא בטוח בכלל שארוץ בבחירות, זה 50 - 50".

ובעיקר על יצחק מירילשווילי, שהוא במקרה גם הבעלים של ערוץ 14. לפי אותן שמעויות מירילשווילי כבר הספיק לפנות לשורה של דוברי רוסית, בעלי אמביציה פוליטית, וגם לקנות חוות שלמות של בוטים ברחבי העולם". ליברמן מסייג את דבריו וכותב: "אמנם מדובר בשמועות בלבד, ואין לי שום הוכחה לכך, ולכן אני מקווה שכל אותן שמעויות זדוניות" יישארו בגדר שמעויות. כמוכן במידה ואני טועה אז מראש אני שולח את התנצלותי". וינשטיין, שהדברים כוונה אליה, טענה בראיון ל'גלי ישראל' ואמרה: "ליברמן שכח שמי שהקים איתו את המפלגה בשנות התשעים

קבועה שחוזרת על עצמה. השמועה אומרת שמי שאחראי על אותה תופעה הוא בנימין נתניהו. אבל יכול להיות שמדובר בשמועה בלבד. תמיד איכשהו רגע לפני בחירות, מוקמת רשימה שכל מטרתה היא לפנות לקהל דוברי הרוסית, ולנגוס ולו במעט במצביעי ישראל ביתנו".

לטענת ליברמן: "כל זה קורה בזמן שהשופרות של נתניהו מתחילים לפמפם במקביל שישראל ביתנו לא תעבור את אחוז החסימה. גם הפעם מתרוצצת בקרב דוברי השפה הרוסית "שמועה זדונית", לפיה הפעם המשימה הוטלה על משפחת מירילשווילי

על רקע השמועות כי בכוונתה של מנכ"לית ימינה לשעבר סטלה ויינשטיין להקים מפלגה חדשה שתנסה לגרוף קולות מקהל המצביעים של ליברמן דוברי הרוסית, התראיינה ויינשטיין ביום ראשון השבוע לרדיו "גלי ישראל" והתייחסה לדבריו של ליברמן שאמר שיש כוונה של גורמים שונים להקים רשימה שכל מטרתה היא לפנות לקהל דוברי הרוסית כדי לקחת קולות מישראל ביתנו. בדברים שכתב ליברמן טען שר האוצר: "תמיד לפני כל מערכת בחירות יש תופעה אחת

טרח עוודף

מתוקשרת בסוף השבוע, כי הוא מתכוון לרוץ לבד.

בן גביר לא סוגר את הדלת בפני ריצה משותפת, אבל הוא לגמרי לא רחוק משם. הוא כבר הסכים להצעת פשרה מרחיקת לכת שמעניקה לבצלאל את ההובלה הפנימית, וגם יתרון נאה בחלוקת עשרת המקומות הראשונים, אבל גם זו נדחתה בתרגילים פוליטיים שונים ומשונים. בינתיים, הוא הספיק השבוע לבשל לעמיתיו מהציונות הדתית תרגיל נאה, כששריין ברשימתו את הרב עמיחי אליהו, בנו של רבה של צפת, הגאון רבי שמואל אליהו, ומי שפונה לבטן הרכה של מצביעי הציונות הדתית. בהשאלה מהמדור הכלכלי, העלה בן גביר את הריבית על השהייתו ברשימה עצמאית, והוא יכול כעת להרשות לעצמו להגדיל את דרישותיו.

בשיחה עם בכירים בעוצמה יהודית, הם מאשימים את סמוטריץ' בכך שהוא מתכוון למנוע מבן גביר תפקיד שר בממשלה הבאה באופן הבא: להערכתו, הרשימה המשותפת, אם וכאשר, תסבול בסוף מנטישת מצביעים לטובת הליכוד ותסתפק בשמונה מנדטים (הישג לא רע לעומת השישה שיש לה כיום). במקרה כזה, אם בן גביר יחזיק שלושה נציגים בשמינייה הראשונה, הוא יוכל לדרוש לעצמו משרד ממשלתי, על שני ח"כים בלבד הוא יאלץ להסתפק בפירוורים שסמוטריץ' יואיל בטובו לזרוק לו.

בשעת כתיבת השורות, טרם הסתיימו הפריימריז בציונות הדתית, שלאחריהן הבטיח סמוטריץ' לעשות כל מאמץ לסיים את הסאגה. לעת עתה, לא מסתמן כוכב חדש של ממש שיפציע בשמי הפריימריז, ולא בטוח שלנער הזה הוא התפלל כשדחה בהלוך ושוב את בן גביר מלכתחילה. למזלו, או לביש מזלו, הוא יידרש בסופו של יום לתת דין וחשבון לראש האופוזיציה והגוש, בנימין נתניהו, שלא יסכים לסכן את אחד הצדדים בריצה נפרדת, אם קיים ולו הסיכוי הקלוש ביותר לאובדן קולות.

(או גוש של שתי מפלגות, במידה והן חתומות על הסכם עודפים) שתוכל להציע את מירב הקולות עבור כל מנדט מהמנדטים שקיבלה, כולל המנדט הנוסף שהיא חפצה בו, היא זו שתזכה בו.

נמחיש באמצעות דוגמה קלה: נניח שמפלגה א' קיבלה 140 קול ומפלגה ב' קיבלה 810 קול, נניח גם שהמנדטים השלמים חולקו לפי 100 קול למנדט, כך שמפלגה א' קיבלה מנדט בודד ומפלגה ב' קיבלה שמונה, וכעת נותר מנדט עשירי בקופה. בחלוקה של שאריות בלבד, תזכה בו מפלגה א', משום שהיא מציעה שארית של 40 קול, לעומת 10 קול בלבד של מפלגה ב'. אולם על פי באדר עופר, נערוך מבחן: מפלגה א' תוכל לתת 70 קולות לכל מנדט אם תקבל את המנדט הנוסף, לעומת מפלגה ב' שתוכל לתת 90 קול לכל מנדט אם תקבל את המנדט הנוסף, ולפיכך היא זו שתזכה בו.

ולמה כל ההקדמה הזו? משום שבאדר-עופר מכריע בדרך כלל את גורלם של חמישה עד שבעה מנדטים, ובמצב בו כל מנדט קובע, יש משמעות גדולה לגוש שיצליח לשאוב אליו את מירב המנדטים. על הנייר, גוש הימין ממקסם את הפוטנציאל. בהנחה הליכוד והציונות הדתית (ברשימה מאוחדת, מבלי לקחת בחשבון פיצול אפשרי, לפחות בשלב זה) חותמות על הסכם עודפים, הן מציינות גוש מאוחד שיקבל בסבירות גבוהה את הארבעים ושניים עד ארבעים וארבעה מנדטים וימשוך אליו לפחות שלושה מנדטים נוספים. מנגד, הגוש הגדול ביותר של אגף המרכז-שמאל בבחירות הקודמות היה יש עתיד-ישראל ביתנו, גוש שהפוטנציאל שלו מוגבל לסדר גודל של עשרים וחמישה מנדטים (לפני הבונוס של באדר-עופר), ולפיכך הוא 'ממגנט' אליו פחות מנדטים נוספים.

החתימה של לפיד עם גנץ משנה את התמונה ומציבה גוש נגדי יעיל יותר שהפוטנציאל שלו עשוי להתקרב לשלושים וחמישה מנדטים, ולהוות משקל נגד סביר לגוש הליכוד. במקרה כזה, עשויה ההחלטה הנכונה של יו"ר יש עתיד להעביר מנדט נוסף - ואולי מכריע - לצד שלו.

מפיגן עוצמה

מהצד השני, כדי להבטיח שגוש הימין לא ישתטה ויאבד מנדטים מיותרים שאין לו, נראה כי לא יהיה מנוס ממעורבות של נתניהו בנעשה בתוככי הציונות הדתית (המגזר) - בין עוצמה יהודית והציונות הדתית (המפלגה), בפרט אחרי הכרזתו של ח"כ בן גביר במסיבת עיתונאים

מכל אירועי השבוע החולף במישור הפוליטי, החל ממעברה המתקשר של הח"כית בחסות נורבגיה שירלי פינטו לספסלים האחוריים של כחול לבן (הישג מרשים של מפלגה שלישית בקריירה פוליטית קצרצרה למדי) וכלה בהחתמתו האלמונית של אמיתי פורת, 'הבן של', (אל תשאלו מי ומה דעותיו, כי למעט הברנז'ה המצומצמת של שרידי המפד"ל, לאף אחד אין באמת מושג), הנושא בעל המשמעות הרבה ביותר היה דווקא זה שזכה לאזכור השולי ביותר - חתימת הסכם העודפים בין לפיד ובין גנץ.

לחתימה התמימה כביכול, שרק יחידי סגולה וחובבי באדר-עופר עוקבים אחריה, יש שתי משמעויות, האחת בזירה הפוליטית גופא והשנייה בזירת חלוקת המנדטים האפשרית, וחשוב לעמוד על שתייהן.

המשמעות הפוליטית מתבססת על העובדה שבדרך כלל המפלגות מסתדרות בזוגות על ציר ימין-שמאל, כשכל צמד חותם הסכם עודפים, כך, סביר להניח שנקבל את המשותפת עם רע"מ, מרצ עם העבודה, ש"ס ויהדות התורה, הליכוד והציונות הדתית, וכאן מגיעה ההפתעה: בסביבת הקודם חתם לפיד עם איווט, סער חתם עם בנט ואילו בני גנץ התפטר על מפלגתו של ירון זליכה. זו האחרונה לא עברה את אחוז החסימה, וממילא גם לא העניקה לו עודפים. הפעם, נטש לפיד את ליברמן לאנחות וחתם עם גנץ, כשהוא מותיר לאיווט את הבחירה בין מפלגתה של שקד שלא צפויה לעבור את אחוז החסימה ובין מפלגתו של אבידר, שמלבד מחסום אחוז החסימה - שרוי באי אלו מתחים מול הבוס לשעבר.

גם אם יש מקום להניח שאיווט הסכים מרצונו להקריב את מנדט הבונוס האפשרי לטובת הגוש כולו, כפי שיוסבר

תיכף, כאשר בוחנים את החתימה הזו על רקע אירועי תחילת השבוע, ובפרט המו"מ שמנהל לפיד מעל גבו של איווט עם המורים המאיימים לשבות והמתחיות הפומבית שהתעוררה בין השניים, אולי גם מתוך הבנה של לפיד ש'ישראל ביתנו' היא אחת המשקולות שימנעו ממנו הקמת ממשלה עתידית עם החרדים, נראה שיש כאן יותר מעניין אלקטורלי גרידא, ואולי מתפתח כאן קרב פנימי נוסף בתוך גוש המרכז-שמאל, שעשוי גם להביא לנפילה כואבת של ישראל ביתנו.

חתימה מחושבת

המשמעות השנייה דורשת הבנה בסיסית של חוק באדר-עופר. בתמצית, קובע החוק כי המנדטים הנוותרים (אחרי החסרת המנדטים השלמים עבור כל מפלגה) יחולקו שלא על פי השאריות בלבד (כפי שנעשה בבחירות המקומיות, למשל), אלא באופן כזה שהמפלגה

« להערכת סמוטריץ', הרשימה המשותפת, אם וכאשר, תסבול בסוף מנטישת מצביעים לטובת הליכוד ותסתפק בשמונה מנדטים (הישג לא רע לעומת השישה שיש לה כיום). במקרה כזה, אם בן גביר יחזיק שלושה נציגים בשמינייה הראשונה, הוא יוכל לדרוש לעצמו משרד ממשלתי, על שני ח"כים בלבד הוא יאלץ להסתפק בפירוורים שסמוטריץ' יואיל לזרוק לו

« יוצא לדרך עצמאית? ח"כ איתמר בן גביר צילום: עוצמה יהודית

הלוח המוכר בציבור החרדי 200,000 עותקים ברחבי הארץ

מזל וברכה

קו עיתונות 03-6162228

כ"ז אב - כ"ח אב תשפ"ב
24/8/22-25/8/22

השבוע בירושלים **השבוע** בפתח תקוה **השבוע** באלעד **השבוע** בבית שמש **השבוע** בחולון בתים **השבוע** ברחובות

פרסמו חינם

בכפוף לתקנון

דירות למכירה

בני ברק

כללי

בלעדי

בבלעדי

בבלעדי

בבלעדי

בבלעדי

בבלעדי

בבלעדי

בבלעדי

בבלעדי

בבלעדי

בבלעדי

בבלעדי

בבלעדי

כ"ז אב - כ"ח אב תשס"ב 25/8/22-24/8

למכירה

מגבר חדש באריזה ווליום גבוה שמייעה מצוינת קומפקטית חיבור לאוניק ובלוטוס 350 ש"ח בלבד

למכירה בידורית

מגבר חדש באריזה ווליום גבוה שמייעה מצוינת קומפקטית חיבור לאוניק ובלוטוס 350 ש"ח בלבד

054-8527470 • בני ברק

מכונת תפירה דגם ברנט 400 ש"ח 054-7938941

ספר ילדותנו לכיתה א' 25 ש"ח 053-3155415

ספר היסטוריה בית שני 20 ש"ח 053-3155415

איחפה 20 ש"ח 053-3155415

המאגר 30 ש"ח 053-3155415

למכירה אופניים לילדים 18 20 ש"ח 054-2819921

מכונת תפירה דגם ברנט 400 ש"ח 054-7938941

ספר ילדותנו לכיתה א' 25 ש"ח 053-3155415

ספר היסטוריה בית שני 20 ש"ח 053-3155415

איחפה 20 ש"ח 053-3155415

המאגר 30 ש"ח 053-3155415

למכירה אופניים לילדים 18 20 ש"ח 054-2819921

מכונת תפירה דגם ברנט 400 ש"ח 054-7938941

ספר ילדותנו לכיתה א' 25 ש"ח 053-3155415

ספר היסטוריה בית שני 20 ש"ח 053-3155415

איחפה 20 ש"ח 053-3155415

המאגר 30 ש"ח 053-3155415

למכירה אופניים לילדים 18 20 ש"ח 054-2819921

למכירה זוג תוכנים + כלוב חדש ומתקן למים ואוכל 200 ש"ח 052-7158528

כלוב לתוכי גדול + גלגלים כמעט חדש - 400 שקל 055-6705459

תיק אחסון ענק לגג הרכב - 500 ש"ח שימוש פעם אחת 055-6705459

תיק סמינר במצב מצויין אפרו זית 100 052-7625189

3 דיסקים עם מוסיקה חליל 30 ש"ח 050-4087927

מכונת תפירה דגם ברנט 400 ש"ח 054-7938941

ספר ילדותנו לכיתה א' 25 ש"ח 053-3155415

ספר היסטוריה בית שני 20 ש"ח 053-3155415

איחפה 20 ש"ח 053-3155415

המאגר 30 ש"ח 053-3155415

למכירה אופניים לילדים 18 20 ש"ח 054-2819921

מכונת תפירה דגם ברנט 400 ש"ח 054-7938941

ספר ילדותנו לכיתה א' 25 ש"ח 053-3155415

ספר היסטוריה בית שני 20 ש"ח 053-3155415

איחפה 20 ש"ח 053-3155415

המאגר 30 ש"ח 053-3155415

למכירה אופניים לילדים 18 20 ש"ח 054-2819921

מכונת תפירה דגם ברנט 400 ש"ח 054-7938941

ספר ילדותנו לכיתה א' 25 ש"ח 053-3155415

ספר היסטוריה בית שני 20 ש"ח 053-3155415

איחפה 20 ש"ח 053-3155415

המאגר 30 ש"ח 053-3155415

למכירה אופניים לילדים 18 20 ש"ח 054-2819921

מכונת תפירה דגם ברנט 400 ש"ח 054-7938941

ספר ילדותנו לכיתה א' 25 ש"ח 053-3155415

ספר היסטוריה בית שני 20 ש"ח 053-3155415

איחפה 20 ש"ח 053-3155415

המאגר 30 ש"ח 053-3155415

למכירה אופניים לילדים 18 20 ש"ח 054-2819921

למכירה

מגבר חדש באריזה ווליום גבוה שמייעה מצוינת קומפקטית חיבור לאוניק ובלוטוס 350 ש"ח בלבד

למכירה בידורית

מגבר חדש באריזה ווליום גבוה שמייעה מצוינת קומפקטית חיבור לאוניק ובלוטוס 350 ש"ח בלבד

054-8527470 • בני ברק

מכונת תפירה דגם ברנט 400 ש"ח 054-7938941

ספר ילדותנו לכיתה א' 25 ש"ח 053-3155415

ספר היסטוריה בית שני 20 ש"ח 053-3155415

איחפה 20 ש"ח 053-3155415

המאגר 30 ש"ח 053-3155415

למכירה אופניים לילדים 18 20 ש"ח 054-2819921

מכונת תפירה דגם ברנט 400 ש"ח 054-7938941

ספר ילדותנו לכיתה א' 25 ש"ח 053-3155415

ספר היסטוריה בית שני 20 ש"ח 053-3155415

איחפה 20 ש"ח 053-3155415

המאגר 30 ש"ח 053-3155415

למכירה אופניים לילדים 18 20 ש"ח 054-2819921

תמסות

מהמחירים!

המבצעים בתוקף בין התאריכים: ראשון-שישי א' - ו' באלול (28.8-2.9.22)

Studio LEAMOVAL

Yummy!

טעמקור/פצפצים/מסטיגם/
טילון קורנטו קטן שטראוס

5 ל-20 ₪

שלגון/טילון מגנום/פסק זמן/
קראנצ'י/קורנטו שטראוס

3 ל-20 ₪

שוק פירות וירקות
בימי שלישי-רביעי

יוגורט GO
200 גר'
תנובה

15 ל-20 ₪

מארז מעדני קרלו
שוניל/שוקו בנה
8*100 גר'
תנובה

2 ל-20 ₪

זוג פירורית זהב 2*200 גר'
זוג קוסקוס 2*350 גר'
אסם

8 ₪

קורנפלקס שוקולד
500 גר'
מעולה

10 ₪

עשיריית פיתות
ברמן/דגנית/
הבריאה

8 ₪

קטשופ
750 גר'
אסם

8 ₪

שימורי חלפון
7-9 יח'
מעולה

3 ל-13 ₪

שימורי תירס/אפונה/
אפונה וגזר
מעולה

3 ל-13 ₪

חיני פריכונים/
חטיפי פריכונים/טורטיה
140-23 גר'
אסם

4 ל-20 ₪

פתיתים קוסקוס קוד:60200
ספגטי 8 קוד:60880
500 גר'
אסם

4 ל-20 ₪

חזה עוף קפוא
הרב גרוס- בית יוסף
עטרה

29 ₪ לק"ג

כנפיים עוף קפוא
הרב גרוס- בית יוסף
עטרה

9 ₪ לק"ג

בקבוק קוקה קולה/ספרייט/
זירו/פאנטה/דיאט
כולל פיקדון
500 מ"ל

4 ל-20 ₪

פפטי/מרינדה/סבן אפ/
דיאט/חקס/ג'אמפ כולל צלול
כולל פיקדון
1.5 ליטר

3 ל-20 ₪

במבה/בחילוי/ביסלי/
אפרופו/פופקו/דובונים
45-80 גר'
אסם

5 ל-15 ₪

נייר טואלט סופט
32 גלילים
סנו

26 ₪

שמפו הד אנד שולדרס
500 מ"ל

2 ל-30 ₪

נוזל כלים פיירי ליחון
900 מ"ל

5 ₪

אבקת כביסה אריאל
רגיל/צבעוני
5 ק"ג

34 ₪

דג חושט
גודל: 5-7
ללא עור
נטו/בלדי

2 לק"ג ל-50 ₪

* עד גמר המלאי * מוגבל ל-3 יחידות/6 ק"ג ללקוח * ט.ל.ח. * התמונות להמחשה בלבד! * אין מכירה סיטונאית
* הרשת רשאית להפסיק את המבצע בכל עת * המחיר הקודם שונה מסניף לסניף ומחירו מוצג בסניף עצמו

פ"ת: הרב ישעיהו משורר 11 מרכז קרסו - קומה 1 -

רבה: מרכז שירתם | ראשון לציון: רחוב זד"ל 5 גן העיר |

גבעת שמואל: רחוב הסיבים 49 פינת רחוב שלמה זלוטניק |

ירושלים: רחוב אבא אבן 14 משכנות האומה

שירה אינקט

הסופר שלך בשכונה

הכי איכותי!

הכי טרי!

הכי מגוון!

הכי משתלם!